

ÊXODO

Hawě unāmati hātixaki

Haska hatū shenipabu yubani keska wakī Israelī enabu Egito anua Deusū hatu tashnimabaikī hawē kushipahaira inū hawē kena kayabi Senhor Deusū hatu unāmanikiaki, mai hirabi anu nawa tibi hiwebaunaburā. Haskakubainibuwē taeshū na una “Êxodo” kenanibuki, nukū hātixawē yuiarā, “Tashnibainibuki.”

Israelī enabu katukī ibuwanishū Deusū hatu mekekubaikī hatu putama Cristō shenipabu Deusū hatu waniki. Gênesis anu miyui taewakī na una anu habias miyui kakūkaini Moisi hatu kenemanikiaki, ha anotiā 1450-1410 Cristo huriamarā.

Egito anua Israelbu paibu hatu nuitapawakubainibukiaki, na hātixarā

1 ¹ Israel, hawē kena betsa Jacó Egito anu hawē bakebuya hikinikiaki, habu tibi hawenabuyarā. ² Hawē huni bakeburā, Rúben inū, Simeão inū, Levi inū, Judá inū, ³ Issacar inū, Zebulom inū, Benjamim inū, ⁴ Dā inū, Naftali inū, Gade inū, Aser Egito anu hatū epabe hikinibukiaki. ⁵ Ha dukū hawē bake José kaniki dasiabu Jacó enabu tanaburā, 70 yurabu Egito anu hatuki dasitā hiwei taenibukiaki.

⁶ Ha dukū Jacó mawaimakē txipu José inū hawē betsabu inū hati Jacóbe Egito anu hikiniburi mawakubainaibū ⁷ hokia Israelī bababu pai bake itxapa pawakī hatū mai pakea hatu atxī keyui ana patxakayamai kushipai hiwekubaikī hatū mae anu hiwei nati ikaibū

⁸ txipu Egito shanē ibuhaira Faraó bena shanē ibui taekī haska José hawenabu merabewapauni unāmatū shanē ibū hawenabu hatu yuikī: ⁹ “Uikāwē. Israelī enabu patxakayamakī kushipakī nuku binupai ikanikiki. ¹⁰ Haskakenā, hawarawē hatu beshtekubainākāwē. Nū hatu haska wama ana pakī nuku binuhairaiibū tsuabura nukuki sinatakī nuku detenū ika beaibū Israelī enabu pahairakī nukuki sinatakī habuki dasitā hatubetā nuku detebaini Egito anua pashai keyutirubuki”, hatu wa

¹¹ haska hatu yunua txibākī Israelī enabu hatu itxakawakī hau habū hatu uikī hatu dayama txakayamanūbū hatu yunuabu hatu bika

tenemakĩ hatu dayama txakayamakĩ hanu piti aruti maewã dabe Pitom inũ Ramessés Egito shanẽ ibu Israelĩ enabũ hau benishunũbũ hatu yunua ashũkubainaibũ ¹² hatu dayamakĩ hatu bika tenemabiaibũ habiaskabiakẽ ana pahairaiibũ hanua Egito nawabu hatuwẽ datehairakĩ

¹³ Israelĩ enabu ana harakiri kaĩkaĩtima wakĩ hatu escravo tsuma washũ hatu kusha txakayamakĩ ¹⁴ hatũ hiwea bikawakĩ hatuki besti txiti itã hatu daya kushipahaira hatu amakĩ ha hiwe wati mai basi husia hatu pewamakĩ betsaburi hatuki sinatabetanã bai anuri hatu dayamakĩ hatu haska wakĩ Israelĩ enabu Egito nawabũ hatu nuitapahairawanibukiaki. ¹⁵ Hanushũri Egito shanẽ ibuhairatũ bake kaĩmanika dabe Israel aĩbu dabe hatũ kena Sifrã inũ Puárã, ha dabe hatu kenashũ hatu hãtxa wakĩ hatu yuikĩ:

¹⁶—Matunabu bake kaiaĩbu hatu kaĩmakinã, hawa bake ikimẽkaĩ uĩtã hatu merabewakubaĩshãkãwẽ. Huni bake kaiãyanã, hatu tenãkubaĩshãkãwẽ. Hamẽ aĩbu bake kaiãyanã, heneshãkãwẽ— akĩ hatu yunua

¹⁷hakia hatu haska wabia habũ bake kaĩmamisbũ hawa shanẽ ibũ yunuti hãtxa nĩkashunama Deusũ kushipaki mesei datekĩ huni bakebu kaiaĩ hawa hatu meama hiwemakubainaibuwẽ taeshũ ¹⁸ Egito shanẽ ibũ ana hatu kenamashũ hatu ha akĩ yuikĩ:

—Haskakĩ huni bakebu kaiaĩ mã hatu tenãma hatu hiwemakubainai?— hatu wa ¹⁹bestitxaitũ shanẽ ibu yuikĩ:

—Nuku nũ Hebreu aĩbuaiburã, Egito aĩbu nũ keskabumaki. Nũ kariamakẽ huĩti kushitã hawaira ibubis hatũ bake kaĩmisbuki, nũ hatu merabewariamarã— aka

²⁰haskakẽ bake kaĩmanika aĩbuaibu Deusũ hatu merabewaya hanua Israelĩ enabu pai kushipai ana itxapahairakubainaibũ ²¹ bake kaĩmanika aĩbuaibu Deusũ kushipaki meseaibuwẽ taeshũ hawenabus pawakĩ Deusũ hatu merabewakĩ pewakubainikiaki. ²² Ana hawawẽ hatu nematima Egito shanẽ ibu Faraónẽ hawenabu dasibi yunukĩ: —Hebreu huni bakebu tibi kaĩyaĩ hatu mebĩtã nukũ hene anu pukukubaĩkãwẽ, hakia hatũ aĩbu bakebu besti kaĩyaĩ ha hatu heneshũkubaĩkãwẽ, hau hiwenũbunã— hatu wa haska hatũ shanẽ ibũ ma hatu yunua akĩ taewabainaibũ

Moisés kainikiaki, na hãtxarã

2 ¹ Israelĩ huni bake Levĩ enabu betsã Levĩ hanubi hawenabu kayabi aĩbu bikĩ aĩwãtã bake wakubainaya huni bake bestitxai inũ aĩbu bake bestitxai kaĩmanishũ ² ana huni bake betsa bima hune pustukĩ batxi shasha sawemis atimas kaiã huni bake hawẽruahaira uĩtã hau hene anu putayamanũbũ yaushitã ushe dabe inũ besti hune yumewakĩ ³ hakia hawẽ ewã shinãkĩ: “È ana hune yumewatirumakĩ”, ishũ txitxã ewapa bishũ hawẽ shui buiwẽ buyakĩ keyushũ txitxã habiatuuri bishũ hari buiwẽ shui

buya keyutã hawẽ bake txitxãki nanetã txitxã betsawẽ beputã yumewẽ maweshetã bushũ hene pasu anu shatxiwã nakumakĩ nũtãtã nunukẽ
 4hawẽ aĩbu bake yuikĩ: “Ea uĩrashũwẽ, haskaimẽkainã”, aka benãta huneshũ hawẽ txipĩ manaya

5txipu Egito shanẽ ibuhaira Faraónẽ aĩbu bake nashi hui hawẽ merabewanikabu txipashbube hene ketãbaĩkĩ shatxiwã merã txitxã nunua betxitã hawẽ merabewanika yunua txitxã henẽ nunua nesheshũ beshũ
 6bepëshuna shanẽ ibũ bakẽ uiã huni bake kashaya hawẽ nuikĩ yuikĩ:

—Narã, Hebreu bakeki, Israelĩ enaburã— akaya 7hanua hawẽ txipi hunea tashnikirã hushũ shanẽ ibũ bake betxipaiaya yuikĩ:

—Hau mia txutxu amashũkubainũ enabu txutxuya mia yuishũtãpa?— aka 8Egito shanẽ ibũ bakẽ yuikĩ:

—Itãwẽ— aka kushikaini kashũ ha kaĩma hawẽ ewa kayabi haskashu yuia hawaira kushikirani 9hatuki nukua Egito shanẽ ibũ bakẽ yuikĩ:

—Na bake ẽ bishurã, miã ea yumewashũtãwẽ. Mĩ ea txutxu amashunaya ẽ mia pakakubaĩshanai— aka ha bake ibuã iyushũ txutxu amashũkubaĩkĩ 10ma yumewashũtã iyushũ Egito shanẽ ibũ aĩbu bake inãtã ibu ma kakẽ shanẽ ibũ bakẽ hawenabu yuikĩ:

—Na bakerã, enamabia ena kayabi ẽ waii. Hene anua ẽ nesheimawẽ taeshũ hawẽ kena Moisés ẽ washuki— hatu wa

Egito anua Moisés pashai kaĩkainikiaki, na hãtxarã

11ma bari itxapahaira kakẽ Moisés ma huni ewahairatũ hawenabu Hebreu nawabu uĩ kashũ hatũ daya bika daya txakayamaibũ hatu uĩbaũkĩ hawenabu Hebreubu bestitxai Egito nawa pubenẽ kusha kusha akaya betxitã 12datekĩ uiãkeaketã hanu tsua niamahairakẽ hawenabu hatu manakushũkĩ Egito nawa kushakĩ tenãtã hanubi mashi basãtã datãshũ atximatã inũ ka 13ushashini bestetã ana hawenabu uinũ ika kakẽ hawenabu Hebreu daberu ha irabei detenameriaibũ betxitã ha huni pubẽ Moisi yukakĩ:

—Haskai yura betsa ikaskĩ hanubi minãbu mĩ kushai?— aka huni pubenẽ yuikĩ:

14—Tsuã mia shanẽ ibu waimamẽ? Miã daki mĩ hatu unãti wamiski, kupikinã. Mĩ Egito nawa tenãshina keska wakĩ mĩ daki eari tenanũ ika ikaii— aka Moisi nĩkatã datekĩ shinaĩ:

—Ë deteshikẽ dasibitũ unãkanikiki— ika 15haska Moisi ashikẽ Egito nawa shanẽ ibu Faraónẽ tapitã manakukĩ tenãpanã Egito anua Moisés bari huaikiri pashai kai mai betsa tsusiãhairs pukebaini uke betsauri Midiã nawabu anu hikitã ãpush biti kini anu ma kema tsaukẽ

16ãpush beatiwẽ hawẽ amati mata washũ hatũ epa Reuelĩ txashuwã itxapa ãpush amanũ, iwanã, Midiã nawa Deusbe hãtxashunikã aĩbu bake txipashbu 7tũ hatũ epã txashuwã dasibi iweabu 17hakia txashuwã uinika

betsabu beshū ūpash yaushikī txipashbu hatu nema taewaibū Moisés benikaū hatu nemashūkī txashuwā uinika betsabu hatu nitxīshuna buaibū hatu merabewakī ūpash beatātākī txipashbū txashuwā amashūkē
 18hanua hatū txashuwā iyui hatū epa Reuel anu hikiaibu hatu yukakī:

—Haskakī hawaira mā hatu amatanai?— hatu wa bestitxaitū kemakī yuikī:

19—Txashuwā uinika betsabu nemashū Egitu nawā nuku merabewashuki. Ha bestimarā, ūpash beatātākī mī txashuwā nuku amashūshuki— aka

20hawē bakebu yukakī:

—Hania ha huni peparā? Haskakī ha besti mā bashibirāshumē? Ha huni pepa itākāwē, hau ebetā piyununā— hatu wa ana bushū 21ha huni iweabu beya wakī Reuel inū hawenabu Moisi hatu betxipai hatube hiwekūkainaya txipu aīwāmakī Reuelī hawē aību bake Zípora bimakē 22hanushū huni bake bima kaiā hawē bake kenakī Moisi yuikī: “Huni betsā mai pakea anu nawa keskai ē hiwekūkainaiwē taeshū hawē kena Gérson ē waii”, hatu wa

23txipu bari itxapa kakē Egitu nawa shanē ibu ma mawakē Egitu nawabū Moisi enabu Israelī enabu hatu itxakawakubainaibuwē taea huīti nishmahairai kashai hau ea merabewanū ika Israelī enabu nuitapai hatū Deus ea akaibu Deusū nīkatā 24habu nuitapahaira waibu hātxa nīkatā haska hatū shenipabu Abraão inū, Isaque inū, Jacó yubani Deusū ana shinākī 25Israelī enabu nuitapaibu uīkī merabewanū ishū hatu ana haibuwakī taewabainikiaki.

Moisés Deusū katukī kenanikiaki, na hātcharā

3 1Habiatīari hawē kuka Reuel, hawē kena betsa Jetrorā, Midiā anu hiwea hawē txashuwā Moisi basi pimashūkubaini txaihaira kakūkaini hanu tsua hiweabuma anu hatu iyui kai hanu Deusbe hātixati mati keyatapa hawē kena Horebe tenamā Moisés hikikē 2hi mashu hamebi menui hawē here anua Senhor Deusū hātxa bunika Moisésbe hātixanū ika butua hi mashu anu txi herehairabiai hawa hi menuama metakara ibestiaya betxishū 3Moisi shinākī: “Haskai txi herehairabiai menuamamē? Haska tsuā uīsmabiakē uītanū”, ika 4kai ma kemaya hi mashu menui here hi ikai merāshū Senhor Deusū kenakī:

—Moisi, Moisi— aka

Moisi kemakī yuikī:

—Ē nenuki. Ea yuiwe— aka

5Senhor Deusū yuikī:

—Ea dapi txaima huyamawe. Ē nenukē na mai meribiki. Haskakē eki mesekī mī bitxi tae hutsekewe— aka ma hutsekekē

6ana yuikī:

—Ë mĩ shenipabũ mekenika yushĩki. Abraão inũ, Isaque inũ, Jacó ea nĩkakubainiwẽ taeshũ duawakĩ ã hatu mekekubainiki— akaya Deus uĩ Moisi datekĩ hawẽ mekẽnẽ hawẽ besu atximakẽ 7ana Senhor Deusũ shabakabi yuikĩ:

—Egito anushũ enabu itxakawaibu shabakabi ã hatu uĩmis ã unaiĩ. Hatu dayama txakayamaibũ hau ã hatu merabewanũ nuitapai hãtxawẽ ea yukaibu ã nĩkaii. ⁸Egito nawabũ hatũ kushipawẽ hatu tsumawani hatu mebĩbaĩkĩ eã Egito mai pakeanua hatu pashawakĩ iyunũ ika ma ã butuaki. Hari ha mai pakea betsa pepa ewapa anu unanuma hiweshanaibu anu piti mirima hamẽ ikai anu ã hatu iyushanaii. Hanu Canaã nawabu inũ, Heteu nawabu inũ, Amorreu nawabu inũ, Ferezeu nawabu inũ, Heveu nawabu inũ, Jebuseu nawabu ikis hiweabu anu hatũ mae tibi ã hatu mebĩma akeakeshanaii. ⁹Israelĩ enabu kashaibu ma ã nĩkaki. Habiaskari Egito nawabũ hatu itxakawa txakayamaibu ma ã uiãki. ¹⁰Haskawẽ taeshũ enabu Israelĩ enabu Egito anua mĩ hatu kaĩmashanũ Egito shanẽ ibu bena anu ã mia nitxĩkĩ yunuuyuki— aka

¹¹Moisi Deus kemakĩ yuikĩ:

—Haskakai shanẽ ibu Faraó bena anu kashũ enabu Israelbu ã hatu hãtxashutã Egito anua ã hatu kaĩmai katirumẽ, ã hawaumabiarã?— aka

¹²Senhor Deusũ ana kemakĩ:

—Iubis mĩ hawaumabiakẽ mia merabewakĩ mia putama ã mibe ikũkaĩshanaii. Egito anua enabu iwei nenu na mati meribi anu mĩ ana hushũ minabubetã mĩ ea kẽwãya parãma ã mia yunuima mĩ uĩshanaii— aka

¹³datekĩ Moisi ana yuikĩ:

—Mĩ ea haska wa Israelĩ enabu anu kashũ eã hatu yuikĩ: “Hatũ nukũ shenipabu mekekĩ duawapauni Deusũ matu anu ea yunushinaki”, ã hatu wabia ea yukakĩ: “Harakiri kenamẽ?” ea akabu Harakiri hatu yuishãpa?— aka

¹⁴Deusũ ana yuikĩ:

—Earã, Êmebi Ë Hiwearã, Ë Eaki. Hari Israelbu mĩ hatu yuitiruki: “Hamebi Hiweatũ matu anu ea yunushinaki”, akinã— iwanã,

¹⁵ana Moisés yuikĩ:

—Eskakiri hatu yuikinã: “Matũ shenipabu Abraão inũ, Isaque inũ, Jacó hatũ habu mekekĩ duawapaunirã, Senhor Deusũ matu anu ea yunushinaki”, akĩ hatu yuitãshãwẽ. Na kena ‘Senhor Deus’ habias ikũkaĩshanikiki, ã kena hawa betsa maeamarã. Na ã kena Senhor Deus dasibitũ ea shinãtiruburã, henenakamaki— iwanã ¹⁶—Ë mia haska wa kashũ Israelĩ enabu shanẽ ibubu itxawatã hatu yuikĩ: “Senhor Deusũ matũ shenipabu Abraão inũ, Isaque inũ, Jacó mekekĩ duawapaunitũ ea betxitã matukiri shinãkĩ Egito anushũ matu itxakawa txakayamaibu matu uĩmis shũ ea yuishinaki. ¹⁷Habiatiãri Egito anushũ matu bika

tenemaibu matu merabewakĩ pashawatã hanu Canaã nawabu inũ, Heteu nawabu inũ, Amorreu nawabu inũ, Ferezeu nawabu inũ, Heveu nawabu inũ, Jebuseu nawabu hiwebaunabu anu iyukĩ mai pakea pepa anu piti inũ nushuti mirimanu Deusũ matu iyushanikiki”, akĩ hatu ea yuishütawẽ. ¹⁸Mĩ hatu haska wa mia nĩka pewashãkanikiki. Haskakẽ Egito shanẽ ibu bena anu hatubetã uĩ kashũ shanẽ ibu yuikĩ: “Hebreubu mekenika Senhor Deus tashnikirã nukuki ma nukushinaki. Haskakẽ nuku heneyuwe, shaba dabe inũ besti ushakaĩ nukũ mekenika Senhor Deus kẽwãkĩ txashuwã itxapa teseshũ kuakĩ nũ benimawayui kairã”, akĩ ha shanẽ ibu haska ekiri yuishütãshãwẽ. ¹⁹Mĩ haska ekiri yuibia Egito shanẽ ibũ matu nĩkatã matu nitxiãma ishanikiki. Hakia ẽ kushipawẽ nĩkamas ẽ matu mebikinãshanaii. ²⁰Hawenabu ẽ kushipa hatu uĩmakĩ itxapabu hatu tenãkĩ ẽ hatu betsa betsapawẽ date date akubaina hatũ mae pakeanushũ ẽ haska waiwẽ taeshũ datekĩ txipu shanẽ ibu Faraónẽ matu nemama heneshanikiki. ²¹Habiatiãri Egito nawa dasibi ẽ datekĩ matuki pe shinãmaya mekẽ bestia mã mais kama ishanaii. ²²Hakia mã kaĩkainaitianã, matũ aĩbu tibitũ Egito nawabu matu dapi hiweabu inũ habe hiweabu anua hau hatũ dau tibi yukashanũbũwẽ, prata mabu inũ ouro maburã. Ha dikabi hatũ tari pepa sharabu biãkubaũkĩ keyutã matũ huni bakebu inũ matũ aĩbu bakeburi hatũ tari hatu sawemaya hau haya bunũbũ haska wakĩ Egito nawabu mã hatu nuitapa washanaii, hatu kupikinã— aka

4 ¹Moisĩ Senhor Deus ana yuikĩ:

—Enabu ẽ hatu yuibia ea ikũwãma ea yuikĩ: ‘Nukũ mekenika Deus miki nukutã mibe hãtxamaki’, ea wakĩ ea yuishãkanikiki. Hatu haska washãpa?— aka

²—Mĩ hawa tsumamẽ, mã mekẽ anurã?— akĩ Deusũ yuka

—Hawẽ txashuwã bamati hi ẽ tsumaki— ikaya

³—Peki. Mai anu urẽwẽ— aka nĩkatã hi urẽkĩ mã tĩ aka hawaira dami dunu pianãtã mesea dakakẽ Moisés datei kushikainaya ⁴hakia Senhor Deusũ ana yuikĩ:

—Dateyamawe. Meshũkaĩ hawẽ hina debu tsumawe— aka nĩkatã ikũwãkĩ Moisés meshũkaĩ hawẽ hina debu tsumaya samama ana dami hiaya

⁵ Senhor Deusũ ana yuikĩ:

—Na ẽ mia haska wamashurã, mã hatu uĩmaya txanima ẽ miki nukutã mibe hãtxashu mia ikũwãshãkanikiki, earã, ẽ matũ shenipabũ Deuski, Abraão mekenikarã, Isaque mekenikarã, Jacó mekenikarã— ⁶iwanã, ana yuikĩ: —Hamẽ betsarã mã mekẽ shutxi anu mistutã metsekewe— aka nĩkatã hawẽ mekẽ shutxi anu mistutã ana metsekeaya hawaira isĩ betsa mesehaira ma dami barush ui hushupahaira keska hawẽ mekẽ sanãshũ uiãyã ⁷ Senhor Deusũ ana yunukĩ:

—Mĩ mekẽ ana mistutã ana metsekewe— aka
nĩkatã ana hawẽ shutxi anu hawẽ mekẽ mistutã metsekea hawẽ mekẽ
ma dasibi shusha Moisiĩ uĩ: —Habaa! Ma ẽ mekẽ kayabishuki, ẽ yura
hirabi shusha keskairã— ikaya ⁸Senhor Deusũ ana yuikĩ:

—Mĩ ha dukũ hatu dami washuã danãkĩ mia ikũwãbumakẽ hanua ha
ha katxu mĩ dami waya hanu mia ikũwãtirubumẽkaĩ. ⁹Hakia ha dami
dabe mĩ hatu ashũbia mia hawa ikũwãbumakẽ ana hatu dami betsa
washũkĩ Egitõ hene anua ãpash shumuki bitãshũ mai metu anu mĩ
hukaya ãpashbia hawaira dami himishanikiki, ha dami dabe inũ besti
hau ikũwanũbunã— aka

¹⁰Moisiĩ kemakĩ:

—Mĩ ea peirawawa! Shanẽ Ibuũ, ewẽ nuiwe. Ẽ hãtxai peismawẽ taeshũ
ẽ atirumaki. Uatiã inũ ikis ẽ habiaskaski. Mĩ tsuma ẽ hana hãbismaki, ẽ
hãtxai petirumarã— aka

¹¹Senhor Deusũ ana yuikĩ:

—Tsuã yurabu keshaya bawanimẽ? Hãtu wakĩ huyu wakĩ pata wakĩ
bekũ wãkĩ inũ uĩmairã, tsuã amismẽ? Hakia eã besti ẽ amiski, Senhor
Deusũnã. ¹²Hari hãtxama katãwẽ. Mia putama ẽ mibe kakĩ mĩ kesha
inũ mĩ hana pewakĩ mĩ hãtxai ẽ mia pe hãtxamakubaĩshanaii, hari mĩ
yuiaikirirã— abia

¹³shinãkĩ heneama hawẽtsaĩs Moisiĩ ana yuikĩ:

—Shanẽ Ibuũ, ea yunuama ewẽ nuiwe. Huni betsa katushũ mĩ hãtxa
bumashãwẽ— aka

¹⁴hanua Moiseski sinatakĩ Senhor Deusũ ana yuikĩ:

—Levĩ baba Arão mĩ hutxirã, hãtxa pehairamis ẽ unaiĩ. Miki nukunũ
ika ma huikiki. Miki nukui mia uĩ benima txakayamashanikiki. ¹⁵Hau
mia ha hãtxashunũ haska dasibi mĩ hatu yuikatsi ikai mĩ betsa Arãobetã
mĩ hatu yuiaya matu dabe ẽ merabewakubaĩshanaii, haska mã akai
matu unãmakinã. ¹⁶Deus keskakĩ mĩ Arão yuiai mĩ hãtxa hatũ mia
yuishũshanikiki, mĩ keshawẽ mĩ yuiai keska wakinã. ¹⁷Na txashuwã
bamati hiwẽ dami betsa betsapa wakĩ mĩ hatu mesewakĩ uĩmashanaiwẽ
taeshũ butãwẽ— aka

—Peki— itã

Egito anu Moisés txĩtunikiaki, na hãtxarã

¹⁸hawẽ kukã txashuwã mekeshuna anua ana txĩtũkirani hawẽ kuka
Jetrõ hiwe anu hikishũ yuikĩ:

—Kukaã, ea nĩkawe. Enabu Egito anu hiweyuabumẽkaĩ ẽ uĩkatsis ikaii.
Ana txĩtũkaitãshãpa?— aka

Jetrõ kemakĩ yuikĩ:

—Peki. Uĩra unanuma katãshãwẽ—

¹⁹Midiã nawabu anushũri Senhor Deusũ Moisés ana yuikĩ:

—Habū mia detenū ika iniburã, ma mawanibuki. Dateama Egito anu ana katāshāwē— aka

²⁰hanushū hawē aī inū hawē huni bakebu jumento kamaki hatu katsaūtā Deusū kushipayaya hawē hi tsumabaini Egitokiri Moisés kai taeya ²¹txipu Senhor Deusū Moisés ana yuikī:

—Egito anu mī ma hikia hatu dateti dami ē mia amashina keska hakimama na habias dami ana akī Egito shanē ibu Faraó uīmashāwē. Mī haska washūbia hawē huīti kushi wakī nīkaisma ē wakē Egito anua Israelī enabu hawaira Faraónē hatu nitxīkī heneama ikūkaishanikiki. ²²Haska wakī Faraónē hatu nemaya Faraó ea yuishūkī:

—Senhor Deus Hamebi Hiwemistū mia ea yuimaikiki. Nīkawe. Israelī enabu ē huni bake iyua keskabuki, ē betxipaihairairã, akī ea yuishūshāwē. ²³Israelbu bushū hau ea kēwātanūbū mī hatu nemashinaki. Mī hatu nemakubaīmiswē taeshū mī huni bake iyua mī betxipaihairarã, ē tenāshanai— akī na habias hātxa Faraónē mī betsa Arão ea yuimashūshāwē— aka

²⁴Abraão hiwekūkaunaitiã hawara Deusū Abraão yununi shināma hawē huni bake iyuatū hina kubitxi Moisi meshteamā iyamakē Egitokiri bai kawē bui hanu ushaibu anu haki nukushū kupikī Senhor Deusū Moisés tenāpanã ²⁵⁻²⁶hawaira hawē aī Zíporã haska Moisi kaneni unātã haki sinatakauã mishki nupe kenu bishū hawē bake iyuatū hina kubitxi meshteshū Moisi tapu takī yuikī: “Mī nukū bakē himiwē taea mī ana mawama mī ē bene hiweyuaii”, aka hawē bakē hina kubitxi Zíporã ma meshtewē taea Senhor Deus haki sinatai daetã Moisés kupiama inikiaki. Ma ushe betsa binukainaya

²⁷bebūkiri Senhor Deusū Moisi betsa Arão yuikī: “Hanu tsua hiweabumanu mī betsa Moiséski nukui kawē”, aka Arāonē nīkatã txaihaira haki nukui kai hanu Deusbe nukuti mati anu Moiséski nukutushia bari itxapa uisma benimahairakī yukakī tãtsu aka ²⁸Hamebi Senhor Deusū Moisés yuikī yunushina hātxa inū hawē hatu dateti dami ashanaikiri Moisi Arão yui haki dasibi txani keyua nīkatã ²⁹haskabaini bui hikishīshū Moisés inū Arão kashū Israelī enabu shanē ibubu itxawashū ³⁰haska Senhor Deusū Moisés yuima hawē hātxa dasibi Arāonē hatu yuishūkī inū hawē hatu e imati dami ashāwē, iwanã, yunuima ibubis Moisi ha dami hatu ashūkī hatu uīmaya

³¹ha dami hatu haska washuna hawenabū uī txanima ikūwākī Egito nawabū hatu itxakawamisbu Senhor Deusū uīmis unātã Israelī enabu dāti itã beti ishū Senhor Deus kēwanibukiaki.

Moisés inū Arão Faraóbe hātšanibukiaki, na hātstarã

5 ¹Shaba betsatiã Egito shanē ibu Faraó anu Moisés inū Arão kai hikishū Arāonē Moisi hātxa yuishūkī:

—Israelí enabu mekenika Senhor Deusū hātxa mia yuinū ea nīkawe: ‘Hari tsua hiweabuma anushū hau enabū ē pepa shinaī besi nawatanūbū hatu nemakī bashiyamashāwē’, akī, mia yuikiki— aka

²hatū hātxa nīkabiakī hawa hatu tapīkatsis ikama Faraónē hatu yuikī:

—Matū mekenika Senhor Deus tsuamē? ha nīkatā eā Israelí enabu ē nitxinunā. Ha matū mekenika ē unāma inū matunabu besi buaibu ē hatu nitxiāmahairaki— hatu wa

³Moisés hawē betsa Arāobetā Faraó ana yuikī:

—Hebreu nawabū mekenika Deusū nuku yuimaki. Haskawē taea nukū mekenika Senhor Deus kēwanū ika hari tsua hiweabuma anua shaba dabe inū besti bui hanu hikitā kēwākī txashuwā itxapa tesēshū nū kuashanaii. Nū haska wakī kēwāmakē nuku kupikī tenātiruki, isī paepa tenemaimēkaī, nukuki sinataibū nupewē nuku detetirubumēkaī— aka

⁴hakia hatū hātxa nīkakatsi ikama hatuki sinatakī Egito shanē ibū hatu kūyā akī:

—Moisés inū Arāonē, haskakī matunabu dayabaiabū hatu itimaska wakī mā hatū daya henemanū ikai ikai? Nenushū ea haska yuiama dayaritākāwē— iwanā,

⁵ana hatu yuikī:

—Matunabu mirimabū ea daya txakayamashūbiaibū haskakī mā hatū daya henemabainū ika ikai? Burikāwē— hatu watā

⁶habias shabatiā shanē ibuhaira Faraónē hawē yununikabu betسابu Egito nawa inū betسابu Hebreu nawa habū hatu dayamakī tananikabu hatu itxawatā yuikī:

⁷—Israelí enabū ha hiwe wati mai husikī kapāmisbu basi tsusī mā hatu pewashuna amisburā, ana hatu ināyamakāwē, natiā hau ibubis basi tsusiā itxawatā akubainūbunā. ⁸Mā hatu ināmabia shaba tibi hati kaīmakubaīmisbu hatu henemama ana habiatiri hatu amakubaīkāwē, betsa maewamarā. Natiā txikishkī ea ea akī: ‘Nukū mekenika Deus kēwai kashāpa?’ akī ea yukakanikiki. ⁹Ha huniburā, ana hatu dayama txakayamakubaīkāwē, daya henei beshpakirā Moisés inū Arāonē txani hātxa hau ana nīkayamakubainūbunā— hatu wa

¹⁰hanua Egito nawa yununikabu inū Israelí enabū hatu dayamakī tananikabu mae betsa betsapa anu bushū Israelí enabu hatu yuikī:

—Faraónē nuku yunushurā, matu yuinū ea nīkakāwē. “Basi tsusī txūkish nū ana matu ināmakiaki. ¹¹Egito nawabū basi matu ana pewashunabumakiaki. Natiā haniara ibubis betxitā basi tsusī txūkish bitā bitākī mai basi kapākī pewatā hati mā tsusī wāmis keska hawa heneyamakāwē”, akī nukū shanē ibuhairatū matu yunuikiki. Haskakiaki. Akubaīkāwē— hatu akeakeaibū

¹²haskakē Egito mai pakea hirabi anu basi tsusī txūkish itxawakī keyushū bebirā bebiranaibū ¹³Egito nawa yununikabū hatu yunutxakayamakī heneama:

—Shaba tibi hati nū matu yunua mā amisti wariakī heneama akubaĩkāwē, basi tsusī txūkish nū matu inā mā akubaĩmis keska wakinā— akī hatu kushabetana yunukubainaibū ¹⁴hati amisbuti hayamakē Egito nawa yununikabū Hebreu nawa habū hatu dayamakī tanamisbu yukakī:

—Haskakī uatiā mā akubaĩshina keska ma ana akamamē, uatiā inū ikisrā?— akī hatu kusha kusha akabu

¹⁵haska hatu wabu Hebreubū hatū daya tanamisbu dasibi Faraó anu bushū kashai keskakī Faraó yuikī:

—Shanē ibuhairatuū, haskakī mī dayarubu mī nuku bika tenemai? ¹⁶Mī yununikabū basi tsusī txūkish nuku ana ināmabia haska watā nū anū keska nuku yunutzakayamakī: “Menā, hawairakāwē”, akī nuku kushakanikiki. Mī yununikabū nuku kanemakī txakabuwanikanikiki, basi nuku ana ināmarā— akabu

¹⁷hatū hātxa danākī Faraónē hatu yuikī:

—Daya itxapa mā hayabia hawawē haskatima txikishi maputanū ika beshū ea yukakī: “Nukū mekenika Senhor Deus kēwātāpa?” ikī mā ea yukabirābiranaii. ¹⁸Matunabu dayamaritākāwē. Tsuā matu basi tsusī txūkish ana ināmabia mā uatiā akubaĩshina keskari habiatiri shaba tibi hatu amakubaitākāwē— hatu wa

¹⁹Hebreubu habū hawenabu dayamamisbū hatu hawa betsa washuāma shinaĩ:

—Nū peirawa! Shaba tibi hatishū nū daya mirītiruma nuku nuitapawaiikiki— itā ²⁰Faraónē besuuria tashnibaini Moisés inū Arāonē hatu manai anu hatuki nukutā ²¹hatuki sinatakī habū yuikī:

—Nuku bika tenemakī hau nuku tenāshanūbū hawenabu Faraó nukukiri txakabu shināmakī mā hatu nukuki sinatamaii. Mā haska waiwē taeshū Senhor Deusū matu unāti watā hau matu kupishanūwē— hatu watā tashnibainaibū

Moisés Senhor Deusbe hātxakī yukanikiaki, na hātxarā

²²huīti nishmahairatā Moisi Senhor Deus yuikī:

—Senhor Deusū, haskakī na Israelī enabu mī hatu nuitapahairawai? Ea haska wakatsi mī ea nenu yunuimamē? ²³Mī yunua kushipawē hushū ē Faraó mī kena ē haki txanibiashikē minabu Faraónē hawenabubetā ana hatu itxakawa txakayamaikiki. Mī hawa hatu mekei nuiamaki— aka

6 ¹Senhor Deusū kemakī yuikī:

—Txanima habiaskaki. Natiā Faraónē ē kupiai mī uīshanaii. Matu nitxíkatsi ikama matu yaushibiai ē kushipawē taeshū hawenabu anua ibubis Faraó matu ana nemama nitxīshanikiki, mā kaĩbainūbunā— iwanā,

Deusū Moisés ana hātxawanikiaki, na hātxarā

²Moisi hau hawenabu yuinū Deusū ana Moisés yuikī:

—Earā, ē matū shanē ibu Senhor Deuski. ³Ea mekenika dasibibu binuatū matū shenipabu Abraão inū, Isaque inū, Jacó eā ē hatu

unãmakubainiki. Hakia ã kena txanima kayabi shanẽ ibu Senhor Deus ã hatu unãmama iniki. ⁴Habu ã hatube yubakanirã, Canaã mai pakeanu nawa keskai hiwekubaũpaunibu anu ha mai hirabi hawenabubetã hau ibuwashanũbũ ã hatube yubakaniki. ⁵Natiã ã hatu nĩkairã, Egito nawabũ hatunabu tsumawanishũ hatu dayamakĩ nuitapawa txakayamaibuwẽ taea haska hatũ shenipabube ã yubakani ma ã ana hatukiri shinaĩ. ⁶⁻⁸Haskakẽ minabu ea hatu yuishũwẽ: “Earã, emebi ã hiwea ã kenarã, Senhor Deuski. Egito nawabũ minabu dayamakĩ hau hatu ana tsumawayamashanũbũ hatu meshpamatã hatũ mai pakeanua mĩ habu pashawashanaii. ã kushipa shabakabi dasibibu hatu uĩmakĩ Egito nawabu kupitã ã matu iyushanaii. Haska watã enabus ã matu washanaii. Matũ mekenika Senhor Deus ã ikũkaĩshanaii. Egito nawabũ matu dayama txakayamakĩ matu bika tenemaibu matũ mekenika Senhor Deusũ ã matu iyuni matu inũ matũ bakebu inũ matũ bababũ unãkĩ shinãkubaĩshãkanikiki, ea hakimamarã. Mai betsa ukeria Abraão inũ, Isaque inũ, Jacó ha mai pakea ã hatu yubaniwẽ taeshũ ha matu yunukĩ ã matu ibu wamashanaii. Earã, ã matũ shanẽ ibu Senhor Deuski, eã ã matu hãtxa wairã. Ea nĩkakãwẽ”— hatu wa

⁹habias hãtxa Israelĩ enabu Moisi hatu yuibia Egito nawabũ hatu dayama txakayamaiwẽ taea huĩti nishma punu nukahairakĩ Moisi hãtxa danãkĩ ana nĩkakatsi ikabumakẽ ¹⁰ Senhor Deusũ Moisés ana yuikĩ:

¹¹—Egito anua Israelĩ enabu kaĩbainaibu Faraónẽ hau hatu bashiyamashanũ ana uĩkĩ yuitãwẽ— aka

¹²hakia Moisi kemakĩ yuikĩ:

—Uiã, Senhor Deusuũ, mĩ hãtxa ã hatu yusiã Israelĩ enabu ea hawa nĩkabumahairaki. Enabũ ea nĩkabumawẽ taeshũ haska watã Faraónẽ ã hãtxa nĩkatirumẽ? Earã, shabakabi hãtxai ã peismabia ã haska yuitirumaki— aka

¹³ana nemakĩ Senhor Deusũ Moisés inũ Arão yunuhairakĩ:

—Nenu Egito anua enabu Israelĩ enabu hau pashanũbũ mã hatu iyushanũ ã matu yunuaii. Na habias hãtxa ã matu yuishu matunabu inũ Faraó banabimatãkãwẽ— hatu wanikiaki.

Moisés inũ Arão Deusũ katunikiaki, na hãtxarã

²⁸Ana shaba betsiã Egito mai pakeanua Senhor Deus Moisésbe hãtxakĩ ²⁹ana yuikĩ:

—Earã, ã matũ shanẽ ibu Senhor Deuski. Hãtxa dasibi ã mia yuishanai Egito shanẽ ibu Faraó ea yuishũkubaĩshãwẽ— aka ³⁰Moisi Deus ana kemakĩ:

—Shanẽ ibu keska hãtxa pewẽ ã hãtxatirumaki. Haskatã Faraónẽ ã hãtxa ea nĩka pewatã ea ashũshanimẽkaĩ?— aka

7 ¹hanushũ Senhor Deusũ Moisés ana yuikĩ:

—Uiã. Hau Faraónẽ mia nĩkakubainũ ea keska wakĩ ã mia heneaii, hau ã yunuti kushipawẽ mĩ betsa Arão hau mia hãtxashũkũkaĩshanunã.

²Dasibi ã mia yunua, hanushũ mĩ betsa mĩ yuia, hatũri Faraó mia yuishũkubaĩshanikiki, hau hawẽ mai pakea Egito anua Israelĩ enabu dasibi pashai buaibu hau hatu nitxĩshanunã. ³Hakia hawẽ huĩti kushi wakĩ nĩkaisma watã ã kushipa hawẽ unãmati dami betsa betsapa inũ hawẽ e imati itxapa sharabu ã matu amashanaii, Egito mai pakea hirabi anushunã. ⁴Matũ hãtxa Faraónẽ nĩkama danãyã hanu ã kushipahaira ã hatu uĩmakĩ dasibibu unãmakĩ Egito nawabũ hatu itxakawakubaĩmisbu Israelĩ enabu shanẽ ibu tibi hawenabube nenua ã hatu iyushanaii.

⁵Ë kushipawẽ Egito nawabu kupitã hatu anua Israelĩ enabu ã hatu tashnimabainai eã ã matu haska wabainai Egito nawabũ ea ã matũ shanẽ ibu Senhor Deus ea unãshãkanikiki— akĩ Senhor Deusũ Moisés yuia

⁶Moisĩ nĩkatã haska Senhor Deusũ dasibi yunushina Moisés inũ Arãonẽ ashũkubainibukiaki. ⁷Moisés 80 bariya inũ hawẽ betsa Arãõ 83 bariya Faraó anu kashũ Senhor Deus hãtxashunibukiaki.

Arãõ mestëtikirikiaki, na hãtxarã

⁸Faraó anu buriabuma Senhor Deusũ Moisés inũ Arãõ yuikĩ:

⁹—Ë hãtxa mã yuia Faraónẽ matu yuikĩ: “Mã ea paraĩ ikimẽkaĩ? Matũ kushipa ea uĩmakĩ hawara dami ea washũkãwẽ”, matu waya, Faraó tsaua bebũshũ hau hawẽ mestëti Arãõ putashunũ Arãõ yunushãwẽ, hau dami dunununã— hatu wa

¹⁰Moisés inũ Arãõ Faraó anu bushũ haska Senhor Deusũ yunushina keska wakĩ Faraó inũ hawẽ merabewanika shanẽ ibubu bebũshũ hawẽ mestëti Arãonẽ puta dami dunua dakakẽ ¹¹Faraó dateama hawẽ unanepabu inũ hawẽ mukayabu hatu kena beshũ hatũ yushĩ kushipawẽ habiaskari hatuna akĩ ¹²bestibu tibitũ hawẽ mestëtiri putabu dami dunua maniabũ hakia Arãonẽ mestëti dami dunuatũ hatũ mestëti dami dunuabu ha Arãonenatũ hatu sheãkĩ keyuã ¹³haska Faraó ashũbiabu uĩbiatã hawa dateama huĩti kushitã haska Senhor Deusũ yuishina keska Moisés inũ Arãõ Faraóne hatu nĩkatã hawenabu heneshunama inikiaki.

Hene dami wakĩ himi wakĩ keyunikiaki, na hãtxarã

¹⁴Hanushũ txipu Senhor Deusũ Moisés yuikĩ:

—Minabu bupanãbũ Faraó huĩti kushitxakayamatã hatu bashikiki.

¹⁵Haskakẽ meshukiri penamahaira Arãobe hene kesha anu kakĩ ha mestëti dunu damishina tsuma kashũ hanu Faraó butuai anushũ manashãkãwẽ. ¹⁶Mã hari ka aki nukutã Faraóne ea yuishũkĩ:

—Hebreubu mekenika Senhor Deusũ mianu ea yunushuki. Mia yuikĩ: “Hanu tsua hiweabuma anushũ enabũ ea kẽwai hau bunũbũ ana hatu nemayamawe. Ë mia yuibia mĩ ea nĩkariamaki. ¹⁷Mĩ haska waiwẽ taeshũ Senhor Deusũ yuikĩ: Na habiatã ã shanẽ ibu Senhor Deus mĩ ea tapiaiĩ, mia waikiki. Haska hakiri mĩ unãmakẽ ea yunushu mĩ uinũ na mestëtiniĩ

ẽ hene bekusha dasibi hene himi keyuikiki. ¹⁸Ë haska waya baka dasibi mawai keyukanikiki. Hene pisi mayaya mesekĩ hanua ha ũpash akabuma danãshãkanikiki— akĩ

¹⁹hawẽ betsa haska washanai Moisés besti Senhor Deusũ yuikĩ:

—Arãonã, eska wamashãwẽ. Hawẽ mesteti bitã Egito mai pakea hirabi hene anu hau himi daminũbũ hawẽ mesteti tsumatã hene dasibi bemaki sanãbaũwẽ. Hatũ henewã inũ, hatũ iã dasibi inũ, hene beshuru ikai anu inũ, ũpash hanua biti mai pukĩkĩ kini wanibu inũ, hatũ ũpash haki manemisbu dasibi anu inũ, hanira Egito nawabu hiwebaunabu anu himi wamashãwẽ, hatũ hi kêtixa inũ hatũ mishki shumu anurirã, akĩ Arão amashãwẽ— aka

²⁰Senhor Deusũ yunua kashũ hau haska wanũ Moisi Arão ama hawẽ merabewanika shanẽ ibububetã Faraónẽ uiãyã Arãonẽ hawẽ mesteti binikĩ sanãtã hatũ henewã bekusha hene dasibi dami himi keyuaya ²¹baka mawai keyui hene napismayaya txakabukẽ Egito nawabũ danãkĩ atirubuma hanu hiwebaunabu anu hene dasibi dami himi keyunikiaki.

²²Hakia hatũ yushĩ kushipawẽ Egito nawa mukayabũ habiaskari wakĩ habũ ũpash dami wakĩ himi wariakẽ haska uĩbiatã Faraó huĩti kushitã haska Senhor Deusũ Arão inũ Moisi ma hatu yuishu keska ikaya ²³hanua haska uĩbiashu hawa hawẽ nuiama Faraó hawẽ hiwe ewapa hawẽrua anu txĩtũkaini mapekekẽ ²⁴hene anu ũpash bishũ atirubumawẽ taea ũpash beshna hanua biti hene kesha anu dasibitũ pukĩbainaibũ

Heu dami atimapa wanikiaki, na hãtxarã

²⁵haska Senhor Deusũ Moisés inũ Arão hatu hene bekushmakĩ itxakawamashina 7 shaba binukainaya

8 ¹hanushũ Senhor Deusũ Moisés ana yuikĩ:

—Faraó anu ana kashũ ea yuishũtãwẽ: “Senhor Deusũ mia yuiiai nĩkawe. Enabũ hau ea kẽwaĩ butanũbũ hatu ana nemayamawe. ²Hakia nĩkamas mĩ ea hatu nemakãyã hawẽ taeshũ mia kupikĩ mĩ mai hirabi anu heu mirimawẽ mia inũ minabu ẽ hatu anu tashnimashanai. ³Mĩ henewã anua hene kukatsa ikasi heu mirima kaĩ txube ibirã mĩ hiwe ewapa hawẽrua merã ishtxubaĩbaini hiki keyui mĩ dĩtu merã matai, mĩ ushati merã matai, inũ mĩ merabewanika shanẽ ibubũ hiwe merãri ishtxubaĩbaini matai inũ, minabũ hanushũ misi wamisbu anuri matai inũ, matũ misi wati hi kêtixa merãri matai tsami keyubaũshãkanikiki. ⁴Miki inũ mĩ merabewanika shanẽ ibubuki inũ minabu dasibiki tsamĩbaũkĩ matu bika tenemashãkanikiki”, akĩ habias hãtxa Faraó ea yuishũtãwẽ— aka

⁵kashũ habias hãtxa Faraó yuibiabu ana hatu nĩkamahairakẽ hanushũ Senhor Deusũ Moisés ana yuikĩ:

—Mĩ betsa Arão amariwe, hau hatũ hene inũ, hatũ pashku debu dasibi inũ, hatũ ianẽwã dasibi bemaki hau hawẽ mesteti sanãbaũkĩ hanira Egito

nawabu hiwebaunabu anu hau heu mirimahaira ishtxubirã hau dasibi hatu merã matai keyunübũ dami wamariwe— aka

⁶ Senhor Deusũ hãtxa Moissĩ Arãõ ma yuikẽ hatũ hene dasibi bemaki hawẽ mestẽti Arãõnẽ tsumashũ sanãbaunaya hene dasibi anua heu mirimahaira kaĩbirani bekĩ Egito nawabu hiwebaunabu anu matai keyuaibũ ⁷hanushũ habiaskari wakĩ Egito nawa mukayabũ hatũ yushinẽ kushipawẽ heu hene meranua hau tashninübũ dami wariakĩ Egito mai pakeanu heu pa wariabũ ⁸haska wabu heu mirimahairatũ hatu bika tenemaibũ Moissĩ inũ Arãõ hatu yuima beabu Faraõnẽ hatu yuikĩ:

—Ea inũ enabu anua heũ nuku bika tenemai hau nuku nemashunũ matũ mekenika Senhor Deus ea yukashũkãwẽ. Senhor Deusũ ea haska washunaya minabũ matũ mekenika yushĩ kẽwai buaibu ẽ ana hatu niti akamaki— aka ⁹nĩkatã Moissĩ Faraó kemakĩ:

—Hawatiã mia yukashũpa, mĩ hiwe hawẽrua anua inũ, mĩ merabewanika shanẽ ibubũ hiwe anua inũ, minabũ hiwe anuarã, hau butubaĩtanũ ea yuiwe, hau heu hene kesha besti bashikunübunã?— aka ¹⁰Faraõnẽ kemakĩ:

—Habia meshukiri ea ashũwẽ— hatu wa Moissĩ yuikĩ:

—Peki. Ẽ mia ashui kãii. Nukũ mekenika Senhor Deus tsua keska hayama mĩ uĩshanãii. ¹¹Mĩ hiwe hawẽrua ewapanua inũ, minabu anua meshukiri heu butubaĩ hene kesha besti hiweshãkanikiki, ana minabube mia bika tenemamarã— aka

¹²Faraõnẽ hiwe anua Moissĩ inũ Arãõ kaĩkaini kashũ heu mirimahaira Senhor Deusũ yunushina hau hatu nemakĩ beshteshunũ Senhor Deus Moissĩ yukashuna ¹³haska yukai keska Senhor Deusũ ashũkĩ heu dasibi tenã keyukĩ hiwe tibi meranua inũ, hemaĩtĩ tibi anua inũ, bai tibi anua heu mawai keyua ¹⁴Egito mai pakea anu manibaunabũ heu itxawakĩ hanus mãtxĩ keyuabu hanua heu txapui pisimayaya ¹⁵hakia Senhor Deusũ heu yamawashuna ana hawẽ dateama hawẽ huĩti kushitã Moissĩ inũ Arãõnẽ hãtxa Faraõnẽ ana hatu nĩkama haska Senhor Deusũ Moissĩ yuishina keskakĩ Faraõnẽ Israelĩ enabu ana hatu nemaniki.

Shiu dami wakĩ pawanikiaki, na hãtxarã

¹⁶Hanushũ Senhor Deusũ Moissĩ ana yuikĩ:

—Egito nawabũ mae tibi anu mai mishpu dami hau shiunũ Arãõnẽ hau hawẽ mestẽti sanãtã mai bekushnũ yunuwe— aka

¹⁷habias Senhor Deusũ hãtxa Moissĩ Arãõ yunukĩ ama hawẽ mestẽti sanãtã mai mishpu Arãõnẽ bekushaya hanu Egito nawabu hiwebaunabu anuari mai mishpu dasibi dami shiutã yurabu dasibiki inũ inabukiri niri ikĩ hatu tsã tsãki akĩ hatu pikĩ hatu bika waya ¹⁸Egito nawa mukayabũri hatũ yushinẽ kushipawẽ habiaskari wanũ ishũ apaiabu ikamakẽ ha shiu damiatũ hatu pikĩ yurabu inũ inabu yumãwaiibũ ¹⁹hanua mukayabu bushũ hatũ shanẽ ibuhaira Faraõnẽ yuikĩ:

—Na shiu dami wakinã, hatũ Senhor Deus dasibi binuatũ besti hatu dami wamashuki— akabu haska nĩkariatã ana hawẽ huĩti kushitã hatũ hãtxa Faraónẽ nĩkama haska Senhor Deusũ bebũkiri yuishina keskaya

Txupe dami wakĩ pawanikiaki, na hãtxarã

²⁰hanushũ Senhor Deusũ Moisés ana hãtxa wakĩ:

—Meshukiri Faraó penama hene kesha butuikiki. Mia dukũ penamahaira butukaĩ haki nukushũ eska Faraó yuishãwẽ: “Nukũ mekenika Senhor Deusũ eska mia yuikiki. Nĩkawe: Enabũ hau ea kẽwai bunũbũ hatu ana bashikĩ niti ayamawe. ²¹Ë hãtxa nĩkama enabu mĩ ana bashiaya miki inũ, mĩ tsumabuki inũ, minabuki txupe mirimahaira ã yunushanaii. Mĩ hiwe inũ, minabũ hiwe inũ, mĩ mai hirabi anu txupe mirimahaira ã yunua shuku dakai buspu tsaubaũshãkanikiki, maĩ dikabirã. ²²Na Egito anu ã haska waitianã, enabu Israelĩ enabu Gósen anu hiwebaunabu merã ã hatu yunuama hawa txupe betsa taska ã yunuama ishanaii. Ë haska waya mĩ ea uĩkĩ ã Hamebi Hiwemis Senhor Deus earã, na mae anu ã nia mĩ unãshanaii. ²³Minabu inũ enabu anua mia uĩmakĩ betsahairawashũkĩ hawẽ matu dateti dami meshukiri ã mia washũshanaii”, akĩ habias hãtxa ã mia yuiyai Faraó ea yuishũshãwẽ— aka

²⁴ushashini penaya kashũ Faraó habias hãtxa Moisi yuibia ana nĩkamahairakẽ txupe mirimahaira nai kuĩ meshubiranai keska wakĩ Senhor Deusũ yunuaya Faraónẽ hiwe anu inũ hawenabũ hiwe tibi anu txupe mirimahaira niri ibirã hatu pikubaikĩ heneama Egito mai hirabi hawa tukã wãma txupewã matashũ hatu txakabuwaya ²⁵hanushũ Faraónẽ hawẽ tsumabũ Arão inũ Moisés hatu yuima hawaira yuitã iweshunabu Faraónẽ Moisés inũ Arão yuikĩ:

—Peki. Matũ mekenika Deus kẽwãkĩ matũ inabu tesẽshũ menu keyuritãkãwẽ. Hakia nukũ mai anua tashniama hanubishũ akãwẽ— hatu wa

²⁶Moisi kemakĩ yuikĩ:

—Hanubishũ nũ haska wairã, pemaki. Nukũ inabu tesẽshũ menukĩ keyukĩ nukũ mekenika Senhor Deus nũ kẽwãyã minabũ ha inabu kẽwãkĩ meribi wamishũ haska betxipaiama nuku uĩ nukuki sinatahairakĩ mishki inũ mãkã tũkuwẽ nuku tsaka tsaka akĩ tenãtirubuki. ²⁷Haskawẽ taea hanu tsua hiweabuma anu shaba dabe inũ besti enabuya kashũ harishũ nukũ inabu tesẽshũ menukĩ keyukĩ nukũ mekenika Senhor Deus kẽwai haska nuku yunushina keska ashunũ ika nũ kakatsis ikaii— aka

²⁸Faraónẽ Moisés ana yuikĩ:

—Peki. Ë matu nitxĩyuaii. Hanu tsua hiweabumanu hatishuĩra kama matũ mekenika Senhor Deus kẽwãkĩ bushũ ea dikabi mã ea yukashũtanũbunã— hatu wa

²⁹Moisi ana yuikĩ:

—Uiã. Meshukiri mianua mĩ merabewanika shanẽ ibubu anua inũ, minabu hirabi anua txupe bui hau ana hayayamanũ mia anua kashũ haska Senhor Deus ẽ mia yukashunaii. Ẽ hãtxa hawẽ henea nĩkawe. Nukũ mekenika yushĩ Senhor Deus kẽwaĩ enabu buaibu hatu nemakĩ ana nuku parãyamawe— atã ³⁰Faraó anua kaĩkaini kashũ Senhor Deus Moisi yukashuna ³¹haska Moisi yukashuna nĩkatã Faraó anua inũ hawẽ merabewanika shanẽ ibubu anua inũ hawenabu dasibi anua Senhor Deusũ txupe dasibi hatu kaĩmakĩ keyushũbia ana txupe hayama ³²Faraónẽ uĩ ana hawẽ huĩti kushitã Israelĩ enabu kẽwaĩ bupanãbũ ana nemakĩ hatu bashinikiaki.

Inabu tenãkĩ Senhor Deusũ hawẽ kushipa hatu uĩmanikiaki, na hãtxarã

9 ¹Faraónẽ hatu haska washinawẽ taeshũ Senhor Deusũ Moisés ana yuikĩ:

—Faraó anu ana kashũ ea yuishũkĩ: “Hebreubũ mekenika Senhor Deusũ eska mia yuikiki. Nĩkawe: Hau ea kẽwaĩ bunũbũ enabu ana hatu bashiyamashãwẽ. ²Hakia bashikĩ mĩ hatu nemakubainaya ³ẽ kushipawẽ matũ inabu dasibi ea Senhor Deusũ hatu isĩ paepa inã basi anu mapua matũ cavalo inũ, matũ jumento, inũ matũ camelo, inũ matũ ina awa inũ, matũ txashuwã isĩ betsa paepawẽ mawashãkanikiki. ⁴Hakia Israelĩ inabu inũ Egito nawabũ inabu betsahaira wakĩ ẽ mia uĩmashanaii. Israelĩ enabũ inabu hawa betsa ẽ tenãma ishanaii.

⁵Na eska ẽ mia yuiairã, besti wakĩ ẽ mia manayuaii. Meshukiri Senhor Deusũ ẽ ashanaii”, akĩ na habias hãtxa Faraó ea yuishũwẽ— aka

⁶nĩkatã Faraó anu Moisés kashũ Senhor Deusũ hãtxa yuibia Faraónẽ ana nĩkamakẽ haska yuishina keska wakĩ penaya Senhor Deusũ hatu txamihaira waya basi shukua tibi anua Egito nawabũ inabu dasibi mawai keyuaibũ hakia Israelĩ inabu hawa betsa mawabumakẽ ⁷haska uĩtã Israelĩ enabu hiwebaunabu anu hawẽ tsumabũ hau uĩbaũtanũbũ Faraónẽ hatu yunua Israelĩ inabu uĩ bushũ hatũ inabu hawa betsataska mawamakẽ uĩkubaũtãshũ txitũbirã haska Faraó yuiabu sinatai huĩti kushitã Faraónẽ ana hatu bashikĩ niti akaya

Txami atimapa wakĩ hatu pa washunikiaki, na hãtxarã

⁸hanua Senhor Deusũ Moisés inũ Arão ana yuikĩ:

—Txi ketĩmisbu anua mapu mespushũ butãkãwẽ. Bukĩ Faraóki nukutã ha bebũshũ Moisi, miã besti ha mapu manaũri putakĩ sa sa ashãwẽ. ⁹Ha txi mapu damibaini kurumayabaini pabaĩkĩ hatũ mai pakea hirabi anu Egito nawabu dasibi inũ hatũ inabu habu tenã meama ishiãki, hatuki tsamia akeakekĩ hatu txami inã tenei su itã pe iake iakekĩ teneshãkanikiki— hatu wa

¹⁰bushũ txi ketĩmisbu anua mapu mesputã Faraó uĩmanũ ishũ mapu bushũ Faraó bebũshũ manaũri txi mapu putakĩ Moisi sa sa akĩ keyuaya

hatū mai hirabi anu Egito nawabu dasibi inū hatū inabuki tsami keyuabu
¹¹hatunabube txami isī tenei nuitapakī Egito nawa mukayabū Moisi ashu
keska ana anū ika kai tashniabumakē ¹²Senhor Deusū Faraó hawē huīti
kushi waya Faraó sinashū hawē huīti kushiwē taeshū Moisés inū Arāonē
hātxa hatu nīkamahaira haska Senhor Deusū Moisés yuishina keskaya

Barush ui atimapa wakī dami wanikiaki, na hātcharā

¹³hanushū Senhor Deusū ana Moisés yuikī:

—Penamahaira butukaini kashū Faraó bebū nishū ea yuishūkī:
“Hebreubū mekenika yushī Senhor Deusū eska mia yuikiki. Nīkawe.
Enabū ea kēwaī buaibu ana hatu bashiyamashāwē. ¹⁴Mī ana hatu bashiaya
na habiatiāri dasibi hawē kupiti mia anu inū, mī merabewanika shanē
ibubu anu inū, minabu dasibi anu ē yunuaiwē taeshū mai hirabi anu yushī
kushipahaira tsua ea keska betsa hayama mī unāshanai. ¹⁵Ē kushipa hatu
uīmakī txami paewē mia inū minabu ē kupiaya mā mawakeāshinabuki.
¹⁶Hakia mai hirabi anushū ē kushipa inū ē kena hau unābaūshanūbū ē
kushipa mia uīmakī ē mia tenāma ishiāki. ¹⁷Haska ē mia uīmabiakubaina
mī shinā betsa watā enabū ea kēwaī bupanābū mī hatu bashikubainai.
¹⁸Haskakenā, eskatiā ea nīkawe. Meshukiri na habiatiāri barush ui mirima
kushipahaira ē niri ashanai, haska mī shenipabu Egito anushū bai taenitiā
barush ui haska ikūkiranama wakinā. ¹⁹Haskakē matū inabu mawama
ishiābu inū matū bai anu dayaibu hiwe merā hau hiki keyunūbū minabu
hatu yunuwe. Yurabu dasibi inū inabu dasibi hiwetā hikiabuma shabakā
mapuabu barush ui kushipa niri ikī hatu dasibi tenā keyushanikiki”, akī
na habias hātxa Faraó ea yuishūtāwē— aka Moisi nīkabaini kashū Senhor
Deusū hātxa dasibi Faraó bebūkiri yuibia Moisi hātxa nīkamahairakē

²⁰haska Senhor Deusū hātxa Faraónē merabewanika shanē ibu betsa
betsapabū nīkatā datekī hatū dayaru inū hatū inabu hiwe merā hau
bitxinūbū hatū tsumabu hawaira hatu yunuabu ²¹hanua hatiritū Senhor
Deusū hātxa nīkabiātā danākī hatū shanē ibu Faraóbetā nīkabuma hatū
dayarubu inū hatū inabu bai anua beama henebiranabu ²²meshukiri
penaya Senhor Deusū Moisés ana yuikī:

—Egito mai hirabi anu yurabu inū hatū inabu inū hatū bai anu mibā
sharabuki barush ui hau niri inū mī mekē naiuri sanāwē— aka

²³naiuri hawē mekē Moisi sanāyā kanatū itxakayamai barush ui
husia yunukī Senhor Deusū barush ui mirimahaira mā niri imaya
²⁴Egito nawabu shanē ibui taeaitiā barush ui mirima ha keska uiāma
ikubiranibu inū ana ikama ipakeshanai kana bakakī inū barush ui
mirima kushipahaira niri akī ²⁵Egito mai hirabi anushū yurabu inū inabu
ha bitxiabuma inū bai anu mibā sharabu detekī tenā keyukī hi tibi hawē
pūyā tekekī keyuaya ²⁶Egito anu hatu haska wakī Gósen mai anu hanu
Israelī enabu hiwebaunabu anu hawa betsataska barush ui niri ikamakē

²⁷hanua Moisés inũ Arão hau hatu itanũbũ Faraónẽ hatu yunua ishũtanabu Moisés inũ Arão Faraónẽ yuikĩ:

—Kanekĩ hawẽ hãtxa ẽ nĩkama ikũkainai matũ mekenika Senhor Deus pepahairaki. Hakia ea inũ enabu nũ txakabukũkaĩmiski. ²⁸Kana tĩ itxakayamai inũ barush ui mirimahaira niri ikaiwẽ taeshũ shinã betsa watã minabu ẽ ana hatu bashiama ishanaii. Haskakẽ barush ui hau nesenũ Senhor Deus nuku yukashũkãwẽ. Senhor Deus mã kẽwaĩ bunũbũ ẽ matu nitxĩshanaii— hatu wa

²⁹Moisĩ yuikĩ:

—Senhor Deus shanẽ ibui mai hirabi hawenasrã, mĩ unanũ mĩ mae ewapa anua kaĩkaini kashũ Senhor Deus naiuria ẽ mekẽ sanãshũ ẽ mia yukashunaya kana tĩ ikaĩkaini nesei barush ui maĩ ana niri ikamaki.

³⁰⁻³³Haskabiaya mia inũ mĩ merabewanika shanẽ ibubu Senhor Deuski mã meseriyama ẽ unaiĩ— atã Faraó anua Moisés kaĩkaini kashũ hawẽ mekẽ Senhor Deusuri sanãshũ yukashunaya kana tĩ ikaĩkaini inũ barush ui inũ ui kayabi hawaira nesei keyunikiaki. Hatũ tari wati linho bana huaya inũ hatũ shekiwã betsa cevada ma bimiaya barush ui kauãkĩ teke teke akĩ yamawashu inũ hakia ha hukũriama shekiwã inũ shekiwã betsa cevada barush ui ikĩ ha tekeama ishũ Faraónẽ unãtã ³⁴ui inũ barush ui inũ tĩ ikaĩkaini neseai uĩtã Faraó inũ hawẽ merabewanika shanẽ ibubu dikabi hatube huĩti kushitã ana txakabu shinãkĩ ³⁵sina hawẽ huĩti kushishũ Israelĩ enabũ Senhor Deus kẽwaĩ bupanãbũ Faraónẽ ana hatu nitxiãma bashinikiaki, haska Senhor Deusũ bebũkiri Moisés yuima keskairã.

Shini atimapa dami wakĩ pawanikiaki, na hãtxarã

10 ¹⁻²Txipu Senhor Deusũ Moisés ana yuikĩ:

—Hamebi hiwemis ẽ ea Senhor Deusrã, mã ekiri shinãkubaĩshanũbũ hawẽ hatu datekĩ e imati dami betsa betsapa ẽ kushipawẽ hatũ mai pakeanushũ Egito nawabu ẽ hatu mesewani matũ bakebu inũ matunabu pahairakubainaibu uinishũ mã hatu yuipakekubaĩshanũbũ na hawẽ hatu datekĩ dami betsa betsapa wakĩ Faraónẽ huĩti kushi wakĩ hawẽ merabewanika shanẽ ibubu ẽ hatu huĩti kushi wariashinaki. Haskawẽ taea ana Faraó anu bushũ eska ea yuishũtãwẽ— aka

³Moisés inũ Arão Faraó anu bushũ Senhor Deusũ hãtxa yuishũkĩ:

—Hebreubũ mekenika yushĩ Senhor Deusũ eska mia ana yuikiki. Nĩkawẽ: “Hatiã ana huĩti kushiama niti itã mĩ ea nĩkashanai, ea bebunua babuirã? Haska ẽ mia yuiã keska enabũ hau ea kẽwaĩ bunũbũ ana hatu nemayamawe. ⁴Nĩkamas mĩ ana hatu nemaya meshukiri mĩ mai hirabi anu shini mirimahaira ẽ yunushanaii. ⁵Minabũ hau mai uĩyamanũbũ shini niri ibirã mai dasibi bepũshãkanikiki. Matũ bai anu yunu betsa

betsapa barush ui ikĩ ha teshe washina pikĩ matũ mibã hi tibiri pikĩ keyushãkanikiki. ⁶Shini tatashki iki hikibaĩ mĩ hiwe hawẽrua betsa betsapa anu inũ mĩ merabewanika shanẽ ibubũ hiwe inũ minabũ hiwe tibi anuri hiki matashãkanikiki. Nenu hiwei taenibu anua shini beshanai keska mĩ epabu inũ mĩ hutxibũ haska uiãma ikubiranibu na mã hiweatiã haska tashnishanikiki— akĩ

Moisĩ yuibia Faraõnẽ ana nĩkamahairakẽ hãtxa watã dabekebaini Moisés inũ Arão kaĩbainaibũ ⁷hawaira hawẽ merabewanika shanẽ ibubũ Faraó yuikĩ:

—Ha hunĩ nuku nuitapawakĩ nuku itxakawakubainairã, hatiã nuku heneshanimẽkaĩ? Hau hatũ mekenika yushĩ Senhor Deus kẽwãtanũbũ hatu nitxĩriwe. Nukunabu mawai keyutirubuki. Nukũ inabu inũ nukũ mibã sharabu ma nuku yamawãkĩ ma keyuaburã, mĩ uiãmamẽ?— akabu

⁸hawẽ tsumabũ hãtxa hatu nĩkatã hau ana hatu itanũbũ, iwanã, yunua beabu Faraõnẽ Moisés inũ Arão yuikĩ:

—Matũ mekenika yushĩ Senhor Deus kẽwaĩ buritãkãwẽ. Mĩ hatu iyuriamarã, tsuabu mĩ hatu iyuimẽkaĩ ea yuikãwẽ— hatu wa

⁹Moisĩ kemakĩ:

—Hawẽ kẽwãti piti pikĩ besikĩ nukũ mekenika yushĩ Senhor Deus nũ kẽkayabiwakatsi ikaiwẽ taeshũ nukũ bake mishtĩbu inũ, nukũ anibubu inũ, yushabubu inũ, nukũ huni bakebu inũ, aĩbu bakebu, inũ nukũ txashuwã inũ, nukũ ina awa dasibi beabaĩkĩ nũ hatu iyu keyukatsis ikaii— aka

¹⁰⁻¹¹sinatakĩ shabakabi Faraõnẽ hatu yuikĩ:

—Uĩrakãwẽ. Ekiri mã txakabu hatu shinãmanũ ika ikai hau ea ana dayashũyamanũbũ ea hatu henemabaĩkĩ matũ mekenika yushĩbetã matunabu mã hatu pasha wanũ ika ikaii, ea hatu unãti wamakinã. Mã haskabaĩtirubumaki. Matũ mekenika yushĩ mã kẽwãkatsi ikairã, huni ewabus mã hatu iyutirubuki. Buritãkãwẽ— hatu watã habũ Faraó txikishwaibu hau hatu nitxinũbũ hawẽ tsumabu Faraõnẽ hatu yunua Moisés inũ Arão nitxĩshunabu

¹²kaĩbainaibu Senhor Deusũ Moisés ana yuikĩ:

—Egito mai hirabi anu shini bekĩ hawara barush ui ikĩ tenãkĩ teshewashina hau habũ pikĩ keyunũbũ mĩ mekẽ sanãbaũwẽ— aka

¹³Moisés hawẽ mesteti sanãbaunaya bari huaikiria Senhor Deusũ niwe shũku imabirana bariri inũ meshu merã niwe shũku ishiãyã hanua pena betsatiã niwẽ shini mirima iwea ¹⁴Egito mai hirabi shinĩ atximakĩ keyubaunaya hati mĩ tanatiruma bei, hati uĩpaunibuma bei hati ana uiãma ishanaibu na habiatĩã besti bekĩ ¹⁵mai bepukĩ keyuaibũ haska washũ mĩ mai uĩtirumakẽ hawara barush ui ikĩ tenãma ikima pikĩ keyukĩ Egito mai hirabi anu yunu pei inũ hi pei pikĩ yamawaibũ

¹⁶⁻¹⁷datehairakĩ Moisés inũ Arão hau hawaira itanũbũ hawẽ tsumabu Faraõnẽ hatu yunua bushũ hatu iweabu Faraõnẽ hatu yuikĩ:

—Matū hātxa nīkama inū matū mekenika yushī Senhor Deus itxai ē txakabushinaki. Ë matu yukai ē hakiri txakabushina ea buashūtā hau shini txakabu ea nemashunū ea kushipa yukashūkāwē— hatu wa

¹⁸hawē hātxa nīkatā Faraónē hiwe anua kaīkaini kashū Faraókiri Moisi Senhor Deus kushipa yukashuna ¹⁹bari hikiaikiria Senhor Deusū niwe kushipa maewa niwe bekī shūku imaya shini mirimahaira niwē bukī Ianēwā Tashipa merā hatu dasibi pukukī hasakī keyukē Egito mai hirabi anu shini ana hayamahairakē ²⁰Senhor Deusū Faraó huīti kushi wakē Israelī enabū kēwai bupanābū Faraónē hatu ana bashiaya

Meshuwē hatu kupinikiaki, na hātstarā

²¹hanushū Senhor Deusū ana Moisés yuikī:

—Hau ana mapubaūkī hamapai sharabu uīyamanūbū Egito mai hirabi anu hau meshui keyunū mī mekē naiuri sanāwē— aka

²²⁻²³naiuri hawē mekē Moisi sanāyā hanu Egito nawabu hiwebaunabu anu meshu tē ikaitū hatu atxishina yame ikibi ishishū shaba dabe inū besti bari hayamakē haska washū ha dapi hiweabu ana uītirubuma inū hawa ana haskatā maputirubumakē hakia hanu Israelī enabu hiwebaunabu anu besti bari peshei txashakē

²⁴hanushū Faraónē Moisés inū Arāo hau hatu itanūbū hawē tsumabu yunua bushū hatu iweabu Faraónē hatu yuikī:

—Matū mekenika yushī Senhor Deus kēwai butākāwē. Dasibi minabube inū matū bake dasibiya bukī hakia matū txashuwā inū matū ina awa bashibaītākāwē— hatu wa

²⁵hakia Moisi kemakī yuikī:

—Nukū nū aki kairā, haskamaki. Miā mī nuku shināshuna mī shinanē nukū inabu nū bashibaītirubumaki, nukū inabu nukū mekenika yushī Senhor Deus inākī tesētā nū menu keyushuni kairā. ²⁶Haratura yuinaka pepa ikis nū katubaītirubumawē taeshū dasibi nukū inabu nū hatu iyuaii. Haraturawē nukū mekenika yushī Senhor Deus nū kēwāshanai inū hanu niti itā hanishūra nū ashanai anu nū unāriamawē taeshū nenu nukū inabu bestitxai nū henebaītirumahairaki— akaya

²⁷ana hanushū Senhor Deusū Faraó huīti kushi wa Israelī enabū Senhor Deus kēwai bupanābū hatu nematā ²⁸hanushū ana Moisés nitxīkī:

—Eanua kaīrikaīwē. Natiā mī ea anu ana hutirumaki. Ana hawētsaīs huyamashāwē. Mī ana nīkamas huaya ē mia hatu tenāmashanai— aka

²⁹hawa dateama Moisi kemakī yuikī:

—Peki. Txanima mī ea yuiai. Ana hawētsaīs mī besu ē mia uiāmaki— atā kaīkainū ikaya

**Egito nawabū bake iyuabu mawashanaibu Senhor
Deusū Moisés banabimanikiaki, na hātchará**

11 ¹hanushū hawaira Senhor Deusū Moisés ana yuikī:
—Faraó inū hawenabu anua dami atimapa betsa wakī ē hatu uīmakatsis ikaii. Ē haska waya mā kaĩbainūbū matu ana nemama ibubis hawē kushipawē matu nitxīshanikiki. ²Natianā, minabu Israelī enabu hunibu inū aĩbuaibu ha Egito nawabu hatu dapi hiwebaunabu hatū ouro mabu inū hatū prata mabu hau hatu ea akubaunūbū hatu yunuwe— ashū ³hau hatuki yaushiyamanūbū Egito nawabu Senhor Deusū hatu betxipaima Israelī enabū hatu ea akubaunaibu hatū mabuwē nuiama hatu inākubaunaibū Moisés huni mī atirumawē taeshū hakiri dasibibū pe shinākī Faraónē merabewanika shanē ibubu inū Egito nawabu dasibi: ‘Moisés kushipaki’, meshairakī hatu ināshākanikiki— aka

⁴Moisī Faraó ana yuikī:

—Senhor Deusū eska ea yuiái mia yuinū nīkawe. Na habia yamenapū ē ea Senhor Deus Egito mai pakea hirabi anu ē iaketanaya ⁵hiwe tibi anua minabū bake iyua bestibu tibi mawabaūkanikiki. Miarā, mī shanē ibubiakē mī huni bake iyua mī shātukū shanē ibushanai mawariashanikiki. Haska inū, matū escrava dayanika aĩbuaibū matu shekiwā deneshūmisbū huni bake iyuaburi mawai keyushākanikiki. Ha dikabi matū inabu bene habu dukū kaĩmisbu mawai keyuriashākanikiki. ⁶Haskakē hanu Egito nawabu hiwebaunabu anua hatū bakebuwē nuihairai bis bis iki kashahairashākanikiki. Uatiā tenei kashanibu keskama inū haska ana kashama ipashanaibu binui kashahairashākanikiki. ⁷Hakia minabukiri inū Israelī enabukiri Senhor Deusū haskas shināma mā unāshanū Israelī enabu inū hatū inabu uī hau hatū kamanē hau hau ayamanūbū matū kamā dasibi Senhor Deusū hatu nemashanikiki. ⁸Ha dikabi mī merabewanika shanē ibubu dasibi eanu beshū eki dāti itā ea ea akī: “Haskakenā, nukū mai pakea hirabi anua kariwe, minabū mia nīkamisbu iyuirā”, ea wariabuma ē katirumaki— akī Faraó yuitā

Moisī sinatahairai Faraónē hiwe anua kaĩkaikē ⁹txipu ana Senhor Deusū Moisés yuikī:

—Egito mai hirabi anushū hawē dateti dami betsa betsapa mā hatu uīmatirurā, Faraónē matū hātcha nīkama ikūkaishanikiki— aka

¹⁰haska hatu yunua Faraó bebūshū hawē kupiti dami betsa betsapa Moisés inū Arāonē hatu uīmakī abiashūkubainaya Senhor Deusū Faraónē huīti kushi wakī besu kushi wakubainaiwē taeshū Israelī enabu kēwai bupanābū Faraónē hatu nitxiāmahaira inikiaki, bashikubaĩkinā.

Páscoa besi taewanibukiaki, na hātchará

12 ¹Faraónē hiwe anua kaĩkaini Egito mai pakea binubaĩriamakē Moisés inū Arāobe Senhor Deus hātchakī hatu yuikī:

2—Egito nawabū ushe tanakī kenamisbu tibi ana shināma na ushe daka benarā, matūmebi mā ha tanabaikī txibāpakeshanū na anoki tana taewakī matuna ē matu ashuaiī. 3Na habias ushe 10 shaba kainaitiā hiwe ibu tibitū hawenabubetā pinū, iwanā, txashuwā kasmai cabra bakemēkaī, bene babupabu hau katunūbū hatu yunutāwē. 4Hakia hatunabu eskarabestū txashuwā bake pikī keyutirubumakē huni betsa ha dapi hiweabe yubakatā hatunabus tanatā: “Txashuwā bake bestitxai nukunabubetās mā pitiruki”, iwanā, ha dabetū txashuwā bake bestitxai biabu hiwe bestitxai anushū hatubetā pi hau hatuki dasishanūbūwē. 5Txashuwā bene bari bestitxaiya hawa isī hayama hawē yura dasibi pe keyu hau bishanūbūwē. Txashuwā bake kayabi pepa hayamakē ina txashu betsa cabra bake bitirubuki. 6Bitā mekekubaikī ushe shaba 14tiā hati shabatiā ma bari hikiaya meshuriamakē habiatiāri hiwe ibu tibi dasibibū ha hatū piti txashuwā hau tesēshanūbūwē. 7Ha txashuwā tesētā hawē himi dasibitū kētxaki kesūshū bikī mata washū ha hiwe anushū itxashū piaibu anu hawē hikiti shui beputi hi istabī dabe inū hawē makishkūki txashuwā himiwē hiwe ibu tibitū hau pusha keyubaūshanūbūwē. 8Ha habias meshutiā hiwe tibi anushū txashuwā bake hiki keūshū shuishū pikī misi shashama inū mibā betsa muka husia hau naishanūbūwē. 9Pasha inū huari hau pitaskayamashanūbūwē. Hakia hawē bushka inū hawē pūyā dabe inū hawē kishi dabe hawē yura dasibi taeyabis txi anu hau shuishanūbūwē. 10Shaba betsatiā piti henekī hau teshe wayamashanūbūwē. Ma shabakiranaya hatira teshea hau kuakī keyushanūbūwē. 11Senhor Deusū kushipa shināti piti mā besikī piarā, tari sawe pewatā inū bitxi tae sawetā inū matū mestēti tsumatā kaibaikatsi hawaira pishākāwē, Senhor Deusū Páscoa shinākī pikinā. 12Ha mā haska waitiā habias meshuki Egito mai hirabi anu iaketākī hiwe tibi anushū hatū huni bake iyuabu inū hatū ina bene habu dukū kaiābu dasibi tenākī Egito nawabū hatū dami yushī tibi ē kupi keyuaii. Ea ē hiwemis Senhor Deusū haska ē matu yuaii.

13Ha hiwe anu mā ika tibi anu haki dasitā ē hawē matu unāti washanai himi ma pushabu uītā mia inū minabu ē matu dūkebaikī Egito nawabu kupikī matū huni bake iyuabu ē matu tenanāma ishanaii. 14Hamebi hiwemis Senhor Deus ē eaki. Ē hātxa ikūwākī ē yunuti shinākī ano tibi na ushe 14 shabatiā ea kēwai besikī pikī heneyamakubaishākāwē. Matū bakebu inū matū bababu pahairai ano tibi habias ushe habiatiāri hawa hakimama habūri ea kēwai hau hanu besipakeshanūbūwē, heneamarā. 15Na habias besi mā akairā, 7 shabatiā misi shashauma pikubaishākāwē. Ha besi mā taewaitianā, misi shashawati matū hiwe anu hayayamashākāwē. Hamē ha 7 shaba besitiā tsuāra misi shashawatiya piaiburā, kupikī matunabu anua hau hatu nitxīshanūbūwē, hawenabube ana hiwemamarā. 16Senhor Deus kēwai besi taeaitiā ha

dukū shaba inū hawē henei shaba ha shaba dabe meribihairatiā hau dayayamapakeshanūbūwē. Hakia hatū piti besti bawatirubuki. ¹⁷Egito anua ē matu kaīmabainaiwē taeshū ha misi shashama besitiā piti watā hau pipashanūbūwē. Matū bakebu inū matū bababu pahairakubaīkī na habias Páscoa besi hakimama ano tibi hau besikubaīshanūbū ē yunuti hātxa ē matu mestēwāmai, pakī hatū epa tibitū hawē bakebu hau hatu yusīpakeshanūbunā. ¹⁸Ano tibi hanu ushe ha dukū shaba 14tiā bari kaya misi shashawatiuma pikī taewakī matu dasibitū txashuwā namiyabi misi shashawatiuma pikubaīshākāwē. Hanua shaba 21tiā bari kaya ana misi shashawatiya ma ana pikī taewabaītiruki. ¹⁹Misi shashawatiuma pikī besikī ha 7 shabatiā tsuabūra misi shasha piaibu minabu kasmai nawa matube hiweabumēkaī, hatu nitxiābu matube ana hiwetirubumawē taea matū hiwe tibi anua hawē misi shashawati hau tsuabura hayayamashanūbūwē. ²⁰Ana habiasri ē matu yuai ea nīkakāwē. Hanira mā hiwekūkainai anushū besikī misi shashama besti matū pitiyabi pikubaīshākāwē— akī Senhor Deusū Moisés yuia

²¹hanua Israelī bababu shanē ibubu tibi Moisi kenakī itxawashū hatu yuikī: “Hiwe ibu tibitū txashuwā bene ano bestitxaiya isī tene hayama dasibi hawērua yura shūpī bishū tesēshū ²²⁻²³kēt̄xaki hawē himi kesūkī mata washū ni pei meske meske ashū neakī bushukuatā himi pukutātākī hanu hikiti shui beputi hi istabī dabe inū hawē makishkūki himiwē pushakī hau keyushanūbūwē. Egito nawabu kupikatsi iki hawē nai tsumabe Senhor Deus hukī hawē beputi hi istabī dabe inū hawē makishkūki himiwē mā pushabu uikī hau matū huni bake iyuabu tenāyamashanū hatū debuwanika nai tsuma nemai matū hiwe tibi manaūri daībaīshanaiwē taea penariama matū hiwe anua kaīyamayushākāwē. ²⁴Matu inū matū bakebu inū matū bababu pahairakī na yunuti hātxa ikibi ini shinākī Senhor Deus kēwaī mā besikūkaīshanai, bari tibi hakimamarā. ²⁵Haska matū shenipabu yubani ha maiwā pepa Senhor Deusū matu inākī ibu wamashanai anu mā hikia na matū huni bake iyua tenāma dūkeakeakebaini hawē shināmati besi hau hakimayamashanūbūwē, bari tibi shinākubainirā. ²⁶Bari tibi hanu hawē hikiti shui beputi hi istabī dabe inū hawē makishkūki txashuwā himiwē mā pusha keyuaya matū bakebū matu yukakī: ‘Hawa yuiamē, himiwē mā hi pushairā?’ matu wabu ²⁷eska hatu yuiwe: ‘Egito nawabu kupikī hatū huni bake iyuabu Senhor Deusū hatu tenākī Israelī bababū hiwe tibi dūkeakeakebaīkī nukū shenipabu meribi waniwē taeshū himiwē pushakī nukū mekenika yushī Senhor Deus nū kēwāmiski’, akī na habias hātxa ē matu yuishu matunabu yuiritākāwē”, akī Moisi hatu yuia bushū hatunabu itxawashū shanē ibu tibitū hatu yui keyuabu nīkatā Israelī enabu dasibi Senhor Deus kēwanū ika beui beti iki keyushū kēwātā ²⁸hanushū haska hau hawara anūbū Senhor Deusū Moisés inū Arāo yuishu tapīkī unātā akaibū

Egito nawabū huni bake iyua bu mawanibukiaki, na hātcharā

²⁹habiatīari bebūkiri haska yuia hukī yamenapū Egito nawabū hiwe tibi anushū hatū huni bake iyua tibi Senhor Deusū hatu tenā akeakebaunaya Faraó shanē ibū huni bake iyua hawē shātukū shanē ibutiru ha dukū mawai taeaya hanua huni bitxiti hiwe meranuātūri bake iyua tibi mawai keyuriaibū hatū inabu bene ha dukū kaiā mawai keyurianibuki. ³⁰Haskaibū meshu merā Faraó inū hawē merabewanika shanē ibubu dasibibu inū Egito nawabu dasibi bestētā butubaū hiwe tibi anua mawaibuwē taea bis bis iki keyubauni kasha txakayamaibū ³¹hawaira habias meshu merā Moisés inū Arão hau itanūbū, Faraónē hatu yunua bushū hatu iweabu Faraónē hatu yuikī:

—Matu inū matunabu bui keyui ikis enabu heneribaikāwē. Haska mā yuishina matū mekenika yushī Senhor Deus kēwāi burikāwē. ³²Haska mā akatsis ishiā matū txashuwā inū matū ina awa dasibi iyui burikāwē. Bushū matū mekenika yushī kēwākī ea dikabi yukashūkāwē— akī huiti nishma punu nukashū hatu nitxiā

³³Israelī enabu dasibi hau hawaira bunūbū hatuwē datekī shinaī: “Hatuwē taea nukuri nū mawatirumēkaī”, iki yuinamekī hatū mai hirabi anushū Egito nawabu dasibibu hatu nitxiābunaibū ³⁴ma bukatsi hatū mabu pewakī hatū misi shashariama kētxa merā tariwē yabutā ³⁵haska Moisi yunushina hatū ouro mabu inū, hatū prata mabu inū, haya besiti tari Egito nawabu hatu ea amabaūshina ³⁶Senhor Deusū Egito nawabu hatu mesewashunaya hamapai sharabu ea ikai bu Egito nawabū hawaira hatu inā inā abaunaibū hatū mabu dasibi bukī Israelī enabū Egito nawabu hatu nuitapahairawanibukiaki.

Israelī enabu Egito anua pashanibukiaki, na hātcharā

³⁷Habia meshu merā Ramessés anua kaīkaikī henebaini Sucotekiri Israelī enabu bui aībuaibu inū hatū bakebu tanama 600.000 huni ewabu huīti kushi detenametirubu hawenabube maī bukī ³⁸hatū inabu itxapahaira iyuaibū nawa betsa betsapa Egito nawabū hatu atxiniburi hatube pashariaibū ³⁹Egito nawabū hatu hawaira nitxiaibū haska washū piti pewatima pashai bukī misi wakī sapa washū tsuitiki bawashū pikubainibukiaki.

⁴⁰⁻⁴¹Egito mai pakea anu 430 ano Israelī enabu pai hiwekubirani hati ano ma keyukē Egito mai pakea anua kaībaini Israelī enabu shanē ibu kushipabu tibi hawenabube pashakī Senhor Deusū hātcha ikūwākī Moisés txibābainibukiaki. ⁴²Hamebi hiwemis Senhor Deus kēwākī ha meshu merā nukū shenipabu kaīmabaikī hatu iyuni ha Páscoatiā mā shinākubaīshanaii. Egito mai pakeanua Senhor Deusū hatu iyuniwē taeshū ano tibi habias ushe inū habias dia shinākī Israelī enabu pahairai hiwekubaikī Senhor Deus kēwāi hau besikubaīshanūbūwē, hakimamarā.

**Nai kuĩ buru tsaua mai anu butua bariri uĩkĩ ana damia txi here
keskari meshu merã Deusũ hatu uĩmakubainikiaki, na hãtxarã**

13 ¹⁷Faraónẽ hatu ana nemama Israelĩ enabu Egito mai pakea anua henebaini Canaã nawabũ mai pakeakiri bui txaimabiakẽ habu haki sinataibũ mai pakea anu Deusũ hatu iyukatsi ikama shinãkĩ: “Filisteu nawabuki datei hatube detenamekatsi ikama shinã betsatã Egito anu Israelĩ enabu ana txĩtũtirubuki. Ha baiwẽ ã hatu iyuamaki”, ishũ ¹⁸Ianẽwã Tashipakiri hawẽ kesha anu hanu tsua hiweabuma anu Deusũ hatu iyubauna Egito anua shanẽ ibubu beshmas tibi hawenabube kai Israelĩ enabu dasibi buaibũ ¹⁹hatũ shenipabu shanẽ ibu José mawa hawẽ yura maiwama hawẽ shau bau merã naneshũ ãtu merã hawenabũ arunibu Moisĩ hatu bumaya haska José hatu yubakĩ: “Nukunabu pakubaĩshanaibu Deusũ hatu ana shinãkĩ iyuaya nenua ã shau hau bushanũbũwẽ”, hatu aniwẽ taeshũ hawẽ shau bau merã nanenishũ buaibũ ²⁰⁻²²hanua shabatiã inũ meshu merã hau txibanunũbũ nai kuĩ buru tsaua butuawẽ Senhor Deus hatu bebushũkaikĩ meshu merã txi here watã hatu txashawashũbaikĩ Senhor Deus hatu bebushũkainaya Israelĩ enabũ txibãbainibũ bariri nai kuĩ bututã hatu heneama kai inũ, meshu merãri txi here keska kakĩ hatu heneamari hariri bai kakiri hatu unãmabainaya Sucote anua kaĩbaini bui hanu tsua hiweabuma kesha anu Etã anu hikishũ ushakatsi hatũ tari hiwe pũtebaũtã hanu ushaibũ

Israelbu Ianẽwã Tashipa pukebainibukiaki, na hãtxarã

14 ¹ana penaya Senhor Deusũ Moisės ana yuikĩ: ²“Txĩtũkirã Pi-Hairote dapi Migdol inũ Ianẽwã Tashipa namakis hatũ tari hiwe ana hau pũteshanũbũ hatu yuiwe, Baal-Zefom besuuri ianẽwã kesha anu hau ushanũbunã. ³Mã haskaya Faraónẽ matukiri shinãkĩ: ‘Txĩtũ keshtukũkaini hani kati unãma ma benuabuki. Hanu tsua hiweabumanu bui hani butirubumaki’, ikĩ matu shinãshanikiki. ⁴Hanushũ ana Faraó ã nĩkaisma wakẽ patapakĩ matu ana atxinũ ishũ hawẽ detenamenikabubetã Faraónẽ matu txibãshanikiki. Matu haska waya Faraó inũ hawẽ detenamenikabu ã hatu yamawaiwẽ taeshũ ‘Earã, ã Senhor Deus emebi ã hiwearã’, hawenabu Egito nawabũ ea hanu unãkayabishãkanikiki”, akĩ hatu unãmashũ Senhor Deusũ hatu yunua Israelĩ enabu txĩtũbiranaibũ ⁵“Israelĩ enabu ma pashashinabuki”, akĩ Egito nawa shanẽ ibuhaira Faraóki txaniabu hawẽ shanẽ ibu beshmasbubetã Faraónẽ shinã betawatã: “Nũ hawa shinãmakẽ pashaibũ nũ hatu nemama ishiãki. Nuku tsuã ana dayashũtirumaki”, iki yuinamea akeakeaibũ

⁶⁻⁷hanua Faraónẽ hatu txibãkatsi hawẽ cavalo tarãbaĩti hau pewanũbũ hatu yunua ma pewakĩ keyuabu 600 cavalo tarãbaĩti pepas

inũ cavalo tarãbaĩti itxapa betsa pe beshmas dasibi Faraónẽ hatu itxawamatã shanẽ ibu beshmasbũ habũ tarãbaĩti shukua tibi hatu yunukubainaibu hatu txibãmakĩ: “Israelĩ enabu atxinũ”, ika bukĩ Faraónẽ hawẽ detenamenikabubetã hatu txibãbainaibũ ⁸ Senhor Deusũ Faraó nĩkaismakĩ huĩti kushiwatã hanua Israelĩ enabu pashaibu Senhor Deusũ hatu kushipawaya kaĩbaĩshinabu Faraónẽ shinãma hatu atxikatsis ikaya

⁹ cavalo tarãbaĩti anu mapubainaibu inũ cavaloki katsaumebainaibu hawẽ detenamenikabu habu dasibibu Faraóbetã Israelĩ enabu atxinũ ika txibãbaini Pi-Hairrote dapi Baal-Zefom besuuri ianẽwã kesha anu hatũ tari hiwe pũtebaũshinabu anu bui ma bari kaya hatuki kemai ¹⁰ Egito detenamenikabu kushibiranaibũ uĩ Israelĩ enabu datehairakĩ hau Senhor Deusũ hatu merabewanũ kashai keskakĩ Senhor Deus yukabiakĩ ¹¹ Moisés hãtxa txakabuwakĩ yuikĩ:

—Egito nawabũ nuku tenanũ ika bekanikiki. Hari Egito anua nũ mawa hani nuku mai watirubumakẽ nenushũ nuku tenanũ, iwanã, mĩ nuku tashnimabirashinamẽ, tsua hiweabuma anushũ nuku tenã bestinũ ikarã? ¹² Hanu tsua hiweabumanua mawama Egito nawabu nũ ana hatu dayashũkubainaii, akĩ uatiã mia yuikĩ: ‘Nuku heneribaĩwẽ’, akĩ Egito anushũ nũ mia yuimaki— akĩ yuiabu

¹³ Moisés hawenabu hatu kemakĩ:

—Datei babuama mesteĩ huĩti kushitã manakãwẽ. Haska hatu maemakĩ Senhor Deusũ matu merabewai samama mã uĩshanaii, ha yurabu matube bei matuki kemariabuma ana mã hatu uiãma ishanaii. ¹⁴ Hawawëra Senhor Deusũ matu hatu nemashunaya pes mapushũ mã hatu uĩshanaii— hatu waya

¹⁵ hawaira Senhor Deusũ Moisés ana yuikĩ:

—Datebiakĩ haskakĩ mĩ ea yukai? Bari huaikiri hau bushanũbũ hatu yuiwe. ¹⁶ Hanua mianã, mĩ mestëti hi hene bemaki sanãkĩ hene pashkawe, hatu dami washũkinã. Mĩ haska wakẽ mai tsusĩkẽ hanu bui paibaĩkĩ ianẽwã namakis Israelĩ enabu mibe pukebaĩshãkanikiki. ¹⁷ Hakia eanã, hatu uĩmakĩ hau matu txibaĩ ianẽwã namakis hikibainũbũ Egito nawabu hatu nĩkaisma huĩti kushi washũ Faraó inũ, hawẽ detenamenikabu inũ, hatũ cavalo tarãti inũ, habu cavaloki katsaũmeabu dasibi yamawakĩ yura dasibi ã kushipa ã hatu uĩmashanaii, hau hakimama shinãkubaĩshanũbunã. ¹⁸ Haska hatũ cavalo tarãtiki mapubainabu inũ, hatũ cavalo katsaumeabu inũ, hatũ shanẽ ibuhaira Faraó debuaiwẽ taeshũ: “Ea ã Senhor Deus emebi ã hiwea”, haska unãkubaĩshãkanikiki, Egito nawa dasibibunã— aka

¹⁹ nai kuĩ buru tsaua kayãbis Israelĩ enabu bebũ kai Deusũ nai tsumapã hawaira hatu betsa washũkĩ bebũ kai maewakĩ ²⁰ nai kuĩ meshu wakĩ Egito nawa detenamenikabu inũ Israelĩ enabu namakis nitxĩtã Egito nawabukiri hatu meshu watã hanua Israelĩ enabu anu

hatu shabawabainaya hanua Egito nawabũ Israelĩ enabuki hawa hatuki nukuama ishiaĩbũ

²¹habiatĩari hene bemaki hawẽ mestẽti hi Moisi sanãkẽ bari huaikiria niwe kushipahaira shũku imashĩkĩ Senhor Deusũ ianẽwã pashkakĩ ha namakis mai tsuĩ wãkĩ dami wakĩ keyukẽ ²²hanua yusiuri inũ yusmauri kebẽkĩ kene keska huyũkĩ hene dabe wakẽ ha namakis mai tsusi anu Israelĩ enabu pukebaĩbainaibũ

²³⁻²⁵haska washũ Senhor Deusũ ana hatu nemama Israelĩ enabu pukei keyuaibũ Faraõnẽ hatu uĩtã hatu yunua hawẽ detenamenikabu cavalo katsaumeabu inũ cavalo hawẽ tarãbaĩtiki mapubainaibu dasibitũ habũ atxitanũ ika buaibu hau hene haki dasiwakĩ namakis hikikaĩkĩ hatu txibaĩ pukebaini ianẽwã namakis anu buaibu penaya txi here buru tsaua inũ nai kuĩ kayãbis merãshũ Egito nawa detenamenikabu hatu uĩkĩ hatũ cavalo tarãbaĩti tae txakabuwakĩ hani katiruma wakĩ hatu bika tenemakĩ Senhor Deusũ hatu itxakawaya Egito nawa detenamenikabu yuinamei:

—Hatũ mekenika yushi Senhor Deusũ nuku itxakawaikiki. Txĩtu pasharinãkãwẽ— ikaibũ

²⁶ianẽwã kesha betsauri Israelĩ enabu pukei mapekei keyuabũ Senhor Deusũ Moisés ana yunukĩ:

—Ianẽwanẽ Egito detenamenikabu hau hatu atxinũ hene bemaki mĩ mestẽti hi ana sanãwẽ— aka

²⁷ianẽwã bemaki hawẽ mestẽti hi Moisi ana sanãkẽ Egito detenamenikabu pashapanãbũ penaya ianẽwã ana haki dasiwakĩ hene merã Egito detenamenikabu Senhor Deusũ hatu atximakĩ bitxikĩ keyunikiaki. ²⁸Israelĩ enabu hatu atxinũ ika ianẽwanu Faraõnẽ detenamenikabu hatu txibaĩ hikibainaibũ hene ana haki dasikĩ hatu atxia hawẽ cavalo tarãbaĩtiki mapuabu inũ cavalo katsaumbainaibu tsua hawa pashama ²⁹hakia bebũkiri mai tsusi anu bui yusiuri inũ yusmauri hene pashka dabea namakis Israelĩ enabu pukebainaibũ

³⁰Egito detenamenikabũ hatu atxipanãbũ Senhor Deusũ Israelĩ enabu hatu merabewakĩ Egito detenamenikabu hatu hasa mashi anu mawa maniabu uĩkĩ ³¹haska hawẽ kushipawẽ Senhor Deusũ hatu kupishu uĩshũ hatũ mekenika Senhor Deus kẽwaĩ haki mesekĩ hawẽ tsuma Moiséskiri mesekĩ ha dabetũ hãtxa Israelĩ enabũ ikũhairawanibukiaki.

Benimai hawẽ huiwẽ Moisés kãtanikiaki, na hãtxarã

15 ¹Hanua Senhor Deus kẽwaĩ Moisés inũ Israelĩ enabu hatũ huiwẽ kãtakĩ:

“Hatũ cavalo inũ haki katsaumbainaibu henewẽ hatu atxikĩ hasakĩ keyukĩ Deusũ hatu yamahairawashuwẽ taeshũ ã huiwẽ Senhor Deus kẽwaĩ ã kãtakũkaĩshanaii.

- 2 Hakiri ẽ kãtakũkainũ
 ea kushipa wakĩ
 Senhor Deusũ ea merabewamiski.
 Ẽ mekenika Deus kayabiki.
 Haskawẽ taeshũ heneama ẽ kẽhairawakubaĩshanaii.
 Ẽ epã mekenika Deus iniwẽ taeshũ
 hakiri hãtxa pepa besti ẽ hatu yuikubaĩshanaii.
- 3 Senhor Deus kushipahairatũ yurabu kushipabu hatu binumiski.
 Hawẽ kenarã, Senhor Deus hamebi hiweaki.
- 4 Faraónẽ cavalo tarãbaĩti inũ,
 hawẽ detenamenikabu kushipabu ianẽwãwẽ hatu atximakĩ
 hawẽ detenamenikabu habũ hatu yunumisbu shanẽ ibuburi
 Ianẽwã Tashipa anu hatu hasashuki.
- 5 Mishki keskai hene nuahaira merã Faraónẽ detenamenikabu ibubis
 pukuaibũ
 ianẽwanẽ hatu atxishuki.
- 6 Ẽ Shanẽ Ibu Senhor Deusuũ, mĩ pũyã yusiuri kushipahairawẽ
 miki sinataibu mĩ hatu binumakĩ keyumiski.
- 7 Tsuabũra mia sinatamaibu
 mĩ kushipa tsuã mia nematirumawẽ
 mĩ hatu kupikĩ keyumiski.
 Hatuki sinatakĩ basi txushia kua keska wakĩ
 mĩ hatu yamawamiski.
- 8 Hatuki sinatahairakĩ hatu shũ akĩ ianẽwã mĩ pashkaya
 hene tũkash tũkash ibiai
 mishkiwẽ kene kebeã keskashuki,
 hanua ianẽwã nuahairabia namakis tea nia hawa takash ikamarã.
- 9 Hanua Egito detenamenikabũ shinãkĩ:
 ‘Hatu txibãbaĩ atxishũ
 hatũ mabu mebĩshũ pashkanũ bukãwẽ,
 hatu haska wai nũ benimanũbunã.
 Hanua derati kenuhaira txaiipa sitã
 ẽ mekẽwẽ bais bais akĩ
 ẽ hatu yama washanaii’, ikaibũ
- 10 hakia mĩ shũ akaya
 ianẽwanẽ hatu shea keyushuki,
 hene tũkash tũkash ikai anu mane chumbo shãkama
 hamebi pukumis keskairã.
- 11 Ẽ Shanẽ Ibu Senhor Deusuũ, mekenika yushĩ betsa mia keska tsua
 hayamahairaki.
 Meribi pepahairakĩ dasibi mĩ binu keyuaki.

- Hamapai sharabu wakī: ‘Habaa!’ imakī
 mī hatu datemamiski.
 Haskabia hau mia kēwāshanūbū
 mī pepa ikūkainaii.
- 12 Mī kushipawē hatu kupikī
 mai tuash akī hashpa watā mai mī hatu sheamashuki.
- 13 Nukunabu hatu detepanābū
 mī nuikipawē nuku duawakī mekesū mī hatu nuku nemashūshuki.
 Egito detenamenikabu anua mī nuku hatu mebīshū
 mī kushipawē mī nuku yunuaii,
 unanuma mī hiwe meribi anu iyukinā.
- 14 Haska mī amis nīkai
 nawa betsa betsapabu datehairashākanikiki.
 Filisteu nawabu datei saki saki ikaibū
- 15 Edom nawabu shanē ibubu dakei
 hawa hātxabumakē
 Moabe nawabu kushipaburi datei saki saki iriaibū
 Canaā nawabu kushipabia
 ana kushipa hayama shinaī dasibi huīti nishmashākanikiki.
- 16 Ē Shanē Ibu Senhor Deusū,
 Egito nawabu kushipa anua mebītā mina wakī
 mī nuku iweaya nū hatu daībaikī keyuriamā
 mī kushipawē datei
 mishki keskai hawa tukuama hau pes manishanūbūwē!
- 17 Ē Shanē Ibu Senhor Deusū,
 hari nū hiwenū mati meribi pepa mī nuku katushuni anu
 nū hiweshanū nuku iyuwe,
 mī kushipawē mī ma nuku pewashuni anu hanu mī meribi hiwea
 anurā.
- 18 Senhor Deusū, miarā, mī shanē ibu ikūkaīshanaii, ikibi ikirā.”

Benimai Miriā katanikiaki, na hātxarā

19 Ianēwā namakis cavalo tarābaītiki mapuabu inū cavalo
 katsaumenikabube Faraó hikia Senhor Deusū henewē hatu atximashukē
 hakia habias ianēwā namakis mai tsusī anu bebūkiri Israelī enabu pukei
 keyubainabū ²⁰ hanua Miriānē Deus kēwai hakiri hātxashūmis Arāonē
 pui hawē mimawati bitxi turu tū tū atiya kai aībuai bu dasibi bitxi tū tū
 atiyabūri Miriā txibaī nawakubainaibū ²¹ hatu kebi Miriā kātakī:
 “Egito nawabu nuku binumakī hatu yamahairawashuwē taeshū
 Senhor Deus kēwai kātakubainākāwē,
 ianēwā merā cavalo inū
 katsaumenikabu ianēwāwē

hatu yamahairawashurã”,
ikaya aĩbuaibũ hatũ mimawati tsuma Miriãbe nawai shekebaunibukiaki.

Ûpash muka anushũ yurabũ Moisés yuanibukiaki, na hãtxarã

²²Ianẽwã Tashipa anua Moisi hatu kaĩmabaĩkĩ iyua bui hanu tsua hiweabumanu hawẽ kena Sur anu shaba dabe inũ besti bukubaini ùpash hawa betxiana ²³atimas txatxa betsa Mara anu nukushũ ha txatxa ùpash meabu mukahairakẽ danãkĩ: “Haska nũ atirumakĩ”, ikaibũ

²⁴ha hene mukahairakẽ Moiséski sinatakĩ ana yuãkĩ: “Ûpash manutxakayamakĩ nũ hania akai?” ikaibũ ²⁵Senhor Deusũ hau hatu merabewanũ Moisi hatu ea ashũkĩ yuka ni mashu betsa Senhor Deusũ Moisés unãmakĩ yuikĩ: “Ha ni mashu betsa ha hene mukahaira anu putawe”, aka haska wa dami hene batahairanikiaki, ana mukamarã.

²⁶Hanushũ Senhor Deusũ hatu yubakĩ yuikĩ: “Haska ã matu yunuai besti ea benimawakĩ ã yunuti akubaĩkĩ ã nemati nĩka pewakubaĩkĩ ã hãtxa dasibi mã nĩkakubainaibũ Egito nawabu ã hatu yumãwãshina keska wakĩ ã matu kupiama ishanaii. Hamẽ mã ea nĩkamahairakẽ ã matu kupishanaii. Earã, ã Senhor Deuski, matũ shusha wanikarã, ã ea bestiki.”

²⁷Hanua ana bukubaini hanu 12 txatxa netsuisma pepa inũ 70 panĩwã mapu anu hawẽ mae kena Elim anu hikiabu hanu txatxa ùpash itxapa anu hatũ tari hiwe dũkemabaũkĩ pũtebaunabũ

Piti betsa uĩsbuma Deusũ hatu inãkubainikiaki, na hãtxarã

16 ¹hanua Elim anua Israelĩ enabu dasibi ana bui Egito mai pakea anua pashai buimabu ushe ha katxu shaba 15tiã hanu tsua hiweabumanu hawẽ kena Sim anu hikiabu Elim inũ Mati Sinai namakis anua ²hanua bunihairakĩ hune Moisés inũ Arãoki sinatakĩ habũ yuãkĩ ³yuikĩ:

—Egito anushũ kãti nami mata inũ shekiwã misi mirima shaba tibi nũ yanihairawakubainaibũ Senhor Deusũ buni tenemakĩ unãshubira nuku debuwaya Egito anu pe nũ ikeanimaki. Hakia nenu hanu tsua hiweabuma anushũ nuku buni tenemakĩ unãshubira nuku dasibi debuwanũ, iwanã, shinãkĩ mã nuku iweshinaki— iake iakeaibũ

⁴hanushũ Senhor Deusũ Moisés yuikĩ:

—Piti nai anua ui keska wakĩ ã matu niri ashuaĩ. Ha yurabũ shaba tibi kaĩbaĩ hati ha shabatiã besti pitirubu hau itxawakubaĩshanũbũwẽ. Tsuabũra ã yunuti nĩkaibu inũ tsuabũra ea nĩkabuma ã hatu unãti wakatsis ikaii. ⁵Hanua huĩrukũtitiã ana hawa piti bitirubumakẽ ha huĩrukũti iriamakẽ semana tibi shaba mekẽ bushkatitiã hanu piti itxapa dabeki bitã hatũ hiwe anu hau bushũ arukubaĩshanũbũwẽ— aka

⁶Moisés inũ Arãonẽ nĩkashũ hatu yuikĩ:

—Egito anua Senhor Deus bestitũ matu iweimarã, na bari kaya haska unãtã mã kẽwãshanaii. ⁷Haska inũ, Senhor Deusũ kushiparã, penama mã

uïshanaii. Haska Senhor Deuski mã haki ha ikai matu nĩkakubainikiki. Uĩrakãwê. Nuku dabetũ haska Deuskiri nũ matu yuibiakubaina haskai mã nukukiri ha iriakũkainai?— hatu wa

⁸Moisĩ ana hatu yuikĩ:

—Mã Senhor Deus yuaĩ nĩkashũ mã pinũbũ bari kaya nami matu inã mã yani wanũbũ penaya misi itxapari matu inãriashanikiki. Mã nukuki ha ibiaya nukurã, nũ hawamaki. Hakia nukuki ha ikama nukũ mekenika Senhor Deuski mã ha ikaii— hatu watã

⁹hanushũ hawê betsa Arãori Moisĩ yuikĩ:

—Israelĩ enabu dasibi eska hatu yuiwe: “Matũ ha iti hãtxa matu nĩkaiwê taea ha kuĩ nai anua butua anu Senhor Deus bebũ itxakãwê”, akĩ hatu ea yuishũwê— akaya

¹⁰haska Moisĩ Arão yuishu Israelĩ enabu hatu yui hãtxaya hari tsua hiweabumakiri uĩ dabekeabũ hawê kushipa hatu uĩmakĩ nai kuĩ butua txasha txasha ikaya ¹¹Senhor Deusũ Moisės ana yuikĩ:

¹²—Israelĩ enabũ ha ikaibu hatũ hãtxa ẽ nĩkashuki. “Bari kaya mã nami piiai. Hanua penaya misi pikĩ yanihaira watã ẽ earã, ‘Ë matũ mekenika Senhor Deus’, mã unãhairashanii”, akĩ ea hatu yuishũwê— aka habias hãtxari Moisĩ hatu yuiaya

¹³hanua bari kaya kuma keska mirimahaira nuyabirani hanu hatũ ushati tari hiwe pũtebaunabu anu butuabu atxishũ deteshũ bawashũ piabũ penayari nibi itxapatũ mai metxa wabia ¹⁴ma tsusikẽ mai anu hawara atsa nisa keska duru mania ¹⁵uĩ unãbuma yuka iki: “Habaa! Hawamê?” ikaibũ atimas Moisĩ hatu yuikĩ:

—Mã ha pinũbũ ha misi Senhor Deusũ matu inãkubaĩshanikiki. ¹⁶Senhor Deusũ ea yuishina matu yuinũ ea nĩkakãwê. Bari tibi hati mã pitirubu hiwe ibu tibitũ hau itxawakubaĩshanũbũwê. Matũ hiwe tibi anua hati yurabu tanatã matube hiweabuti 2 litro yura tibituna itxawakĩ bishũkubaikãwê— hatu wa

¹⁷haska hatu yuishu keska misi bikĩ hiwe ibu tibitũ hatiritũ itxapa bikĩ betsabũ hatũ yura tanabaĩ eskarabes duakabi bushũ yaniwabũ ¹⁸haska Deusũ hatu tanashina keska txibãkĩ txitxãki tanashũ itxapa buabu dasibitũ pikĩ keyuabu teshe hayabuma hanua itxapama duakabi buabu pi hawa buniamu hati hatũ piti misi tanashũ bikubainibukiaki.

¹⁹Moisĩ ana hatu yuikĩ:

—Matũ piti hawa teshe wataskayamakãwê, arukinã— hatu wabia

²⁰hawa nĩkama hatiritũ: “Meshukiri pishanũ”, iwanã, teshe aruabu penaya txapui pisi maiyai shenahairakẽ haska uĩtã hatuki Moisės sinatahairaya

²¹hanua penaya tibi hati hawenabũ pitirubu hiwe ibu tibitũ itxawakubainaibũ bari kukĩ ha misi payukĩ keyuaya ²²ha mekẽ bushkati shabatĩ sexta penaya hawenabu tibi tanabaĩ mã bishiã ana binumakĩ habia tiri yura tibituna 4 litro hati shaba dabe pitirubu bitãshũ shanẽ

ibubu beshmasbu Moisés anu bushū haska yuiabu ²³ hatuki sinatama Moisi hatu yuikī:

—Narā, Senhor Deusū ea yuishinaki. Meshukiri huīrukūtitiā sábadó meribiki. Hanu nukū mekenika Senhor Deus nū kēwāshākanaii. Hawara shuikatsi ikī natiā shuitirubuki. Hawara huakatsi natiā ikis huatirubuki. Ikis pitā hawē teshe arukāwē, meshukiri pitirā— hatu wa

²⁴ haska Moisi hatu yuia shinākī pitā hawē teshe aruabu penaya hawa txapuama shena hayamakē ²⁵ hanua Moisi ana hatu yuikī:

—Senhor Deus kēwai mā huīrukūwaiwē taeshū piti tesheshina ikis pikāwē, na shaba sábadotianā. Habia shabatiāri nai anua misi piti mā ana hawa biamaki. ²⁶ Hafia ha mekē bushka shabatiā penaya mā itxawatirubuki. Hamē metuti shaba huīrukūtianā, hanu daya hayama ikūkaishanikiki— hatu wabia

²⁷ hatiritū nīkama kaībai metuti shaba sábadotiā: “Misi itxawanū”, ika bushū hawa betxiabumahairakē ²⁸ hanushū Senhor Deusū Moisés ana yuikī:

—Ē yunuti hātxa inū ē yusiā hātxa mā danainā, hatiā mā beshtekeshanai, ē ana matuki sinatayamashanunā? ²⁹ Nīkakāwē. Ha huīrukūtitanā, matū huīrukūtiki. Mekē bushkati shaba penaya dabeki piti ea Senhor Deusū ē matu inākubaishanaii.

³⁰ Haskakē shaba metuti tibi huīrukūtitanā, matū mae anu hawa dayai buyamakubaishākāwē, hakimamarā— hatu wa

³¹ Narā, nai anua misi piti Israelī enabū yuikī: “Manāki”, akī kenapaunibukiaki, heshe hushupa coentro bimi keskarā, hawē nis buna batapa kapā keskarā.

³² Txipu Moisi ana hatu yuikī:

—Senhor Deusū yunuti matu yuinū ea nīkakāwē. “Egito anua matu iweshū nenu hanu tsua hiweabuma anushū misi ē matu pimaima matunabu pakubaikī hau uīkubaishanūbū ha piti maná bishtu litro dabe mata watā hatu arushūkubaikāwē”, akī ea yuishinaki— iwanā,

³³ hawē betsa Arão yuikī:

—Haki aruti kēti beputiya bishū nai anua misi litro dabe mata washū haki aruti kēti merā naneshū beputā nukunabu pakubaikī hau uīkubaishanūbū Senhor Deus bebū hawē hatube yubakani hātxa aruni bau merā tsaūwē, nukunabū hau hatu arushūkubaishanūbunā— aka

³⁴ haska Senhor Deusū Moisés yunushina keska wakī hau hatu arushūkubaishanūbū ha dukū haska bebūkiri hatube yubakani hātxa aruni bau merā nai anua misi Arāonē arukī tsaunikiaki.

³⁵ Bukubaūkī hanu tsua hiweabuma anushū Canaā mai pakeanu hikiriama 40 ano nai anua misi Israelī enabū piyukubaunibukiaki. Hanua hanu yurabu hiweabu anu ma hikiabū Senhor Deusū ha misi ana hatu ināma inikiaki.

³⁶Hatū nai anua misi tanati, litro daberã, hawē kena gômerki. 10 gômerã, efa bestitxaiki.

Moisĩ ũpash hatu tueshunikiaki, na hãtxarã
(Nm 20.1-13)

17 ¹Haska Senhor Deusũ hatu yunushina hanu tsua hiweabuma anu hawē kena Sim anua Israelĩ enabu dasibi ushakubaini bukubaini mai dasibi pãpa hawē kena Refidim anu nukutã hatũ tari hiwe hanu ana pũtebaunabu hanushũ hania ũpash atima ²ana Moisėski ha ikĩ yuikĩ:

—Ūpash nuku inãriwe, nũ anunã— akãwãbu Moisĩ hatu yuikĩ:

—Haskai mã eki ha ikai? Haskakĩ Senhor nukũ mekenika Deus mã unãti wai?— hatu wa

³nĩkabiata yurabũ ũpash manuhairakĩ Moisėski ana ha ikĩ yuikĩ:

—Haskakĩ nuku ũpash manumakĩ nuku inũ nukũ bakebu inũ nukũ inabu debu wanũ, iwanã, nuku bika wakĩ: “Bunãkãwẽ”, akawãkĩ Egito anua mĩ nuku iweimamẽ?— akubaunabu

⁴hatuki Moisės datekĩ Senhor Deus yukakĩ:

—Hawa ě hatu ashuãma ě manaya mishki tũkuwẽ tsaka tsaka akĩ ea tenãtirubuki. Hatu hawa washũpa, na yuraburã?— aka

⁵⁻⁶ Senhor Deusũ Moisės kemakĩ:

—Minabu itxapa bashiyubaini kakĩ Israelĩ enabu shanẽ ibu betsabube besti mia dukũ bebukaĩ ha Egito anushũ mĩ mestẽti hiwẽ ha ianẽwã mĩ hawẽ bekushima bukĩ tsumabaini kashũ ha Mati Horebe anushũ ě mia manai nikẽ ha mishkipãwã mĩ mestẽtiwẽ kushashãwẽ. Mĩ hawẽ kusha ũpash tui habashanikiki, minabũ hau akubaĩnũbunã— aka

Moisĩ hatu iyui kakĩ Israelĩ enabu shanẽ ibubũ berubi ha mishkipãwã hawẽ mestẽtiwẽ Moisĩ kusha hawaira ũpash tui ishtxunikiaki. ⁷Israelĩ enabu ha ikaibuwẽ taeshũ ha mae anu ũpash tui Moisĩ kenakĩ: “Meribãki”, atã ha dikabi Senhor Deuskiri yurabũ Deus unãti wakĩ yuikĩ: “Senhor Deusũ nuku merabewaimẽkaĩ. Danãkĩ nuku merabewamaraka”, ikaibuwẽ taeshũ habias mae Moisĩ kenakĩ: “Massãki”, anikiaki.

Amaleque nawabube detenamenibukiaki, na hãtxarã

⁸Ha mai pãpa Refidim anua Israelĩ enabu buriabumakẽ hatu nitxinũ ishũ Amaleque nawa itxapabu beshũ hatu dete taewaibũ meshuaya hatu henebaini meshukiri ana hatu detekatsi manuibũ ⁹hanushũ Moisĩ hawẽ merabewanika Josuẽ kenashũ yuikĩ:

—Meshukiri Deusũ kushipa mestẽti hi tsumatã ha mati mamaki anushũ matu uĩ ě hari nibaishanaii. Haskawẽ taeshũ nukunabu detenamea unaĩbu hatu katushũ hatu pewatã Amaleque nawabu detekĩ hatu binumakĩ hatu nitxĩshãkãwẽ— aka

¹⁰haska Moisi yunuai keska wakĩ Josué hawenabu detenamea unãhairaibu itxapa katukĩ hatu itxawakẽ hanua penaya Arão inũ hawẽ txai Hur Moisésbe mati pishta anu mapekeaya Amaleque nawabube detenamei taeabũ ¹¹harishũ hawẽ mestẽti Moisi manaũri sanãyã Israelĩ enabũ hatu detekĩ maemaibũ hanua Moisés ma pũshukua huĩrukunũ ika pũpaniãyã Amaleque nawabũ hatu detekĩ maemaibũ ¹²hanua Moisés ma hĩ ika ana hawẽ pũyã sanãtirumakẽ hawaira mishki ewapa beshũ haki tsaũtã yusmauri Arãonẽ metsuã yusiuri Hurĩ metsũriatã hanua Deusũ kushipa mestẽti hi ha dabetũ Moisés tsumamashũ Moisés sanãmabaikĩ bari hikiriama Moisés hĩ iki pũpanĩriamakẽ ¹³Moisés haskakẽ Josué hawenabubetã hatũ deteti nupe txai pa kenuhairawẽ detekĩ Amaleque nawabu maemakĩ hatu nitxinibukiaki.

¹⁴Txipu Senhor Deusũ Moisés ana yuikĩ:

—Mai hirabi anu Amaleque nawabukiri shinãtima wakĩ ẽ tere akĩ keyushanaii. Habias hãtxa hawẽ hatu shinãmati una anu kenetã Josué yuikĩ unãmawe— aka

¹⁵haska yunua Moisi atã hawẽ kẽwãti txi tapu washũ kenakĩ: “Ë Senhor Deus hau ea unãpakeshanũbũ na kena ẽ washukĩ”, iwanã, ¹⁶yuikĩ:

“Senhor Deus shanẽ ibuai nemaibuwẽ taeshũ

Amaleque nawabu pabiakubainaibũ

Senhor Deusũ hatu debuwakubaĩshanikiki, niti akamarã”, hatu wanikiaki.

Israelĩ enabu Sinai anu hikinibukiaki, na hãtxarã

19 ¹Egito anua kaĩbirani beima ma ushe dabe inũ besti binukainaya hanu tsua hiweabumanu hawẽ kena Sinai anu Israelĩ enabu hikinibukiaki. ²Hanua Refidim anua bui mai napãpa betsa hawẽ kena Sinai anu hanu tsua hiweabuma anu hikishũ ha mati keyatapa bebũ hatũ tari hiwe Israelĩ enabu ana pũtebaunabũ ³Deuski nukui Moisés mapekeaya mati keyatapa anushũ Senhor Deusũ kenakĩ yuikĩ:

—Moisi, Jacó bakebu pakubainaibu, Israelburã, na habias hãtxa mĩ hatu yuitanũ ẽ mia yuiyai ea nĩkawe. ⁴“Hawara Egito nawabu ẽ akima inũ tete peiwẽ nuyai keska kushipawẽ matu iwekĩ ẽ matu mekebirana mã uĩkubirãshinaki. ⁵Hanũkaĩ ẽ hãtxa nĩkakĩ ẽ yubati hãtxa mã txibãkubainaya mai hirabi enaswẽ taeshũ nawa shukuabu tibi anua ẽ matu katuni enabu pepabus mã ikũkaĩshanaii. ⁶Matu dasibi ebe hãtxanika shanẽ ibubu wakĩ enabus meribi wakĩ ẽ matu hiwemakubaĩshanaii”, akĩ na habias hãtxa minabu Israelĩ enabu ea hatu yuishũtãwẽ— aka

⁷haska wa nĩkabirã butushũ hatu kenashũ shanẽ ibubu itxawashũ Senhor Deusũ hãtxa Moisi hatu yuia shanẽ ibu tibitũ hawenabu habias hãtxa hatu yuiriabu ⁸habiatĩari Israelĩ enabu dasibitũ nĩkatã kemakĩ:

—Senhor Deusū hãtxa mĩ ma nuku yunushu nĩkatã txbãkĩ nũ akubaĩshanaii— akabu

yurabu hãtxakãshu Moisiĩ bui ana mapeketã Senhor Deuski txanikĩ banabima ⁹hanua Senhor Deusū Moisés yuikĩ:

—Uiã. Nai kuĩ matũ mae anu butetã ha meranua nũ hãtxanameaya minabũ nĩkatã hau mĩ hãtxa ikũwãkubaĩshanũbũ hanua ẽ mibe hãtxai kashanaii— iwanã ¹⁰⁻¹¹—Minabu anu ẽ hatu anu butukatsi ikai ikis inũ meshukiri hau penũbũ hatu yuiwe. Usha dabetã dasibibũ uiaĩbũ Mati Sinai anu ẽ butushanaiwẽ taeshũ nashikĩ hatũ tari patsakĩ pewatã hau ea manashanũbũwẽ. ¹²Na mati ẽ matirã, hau hanu kemayamashanũbũ hawẽ nemati hatu washũshãwẽ. Haska watã hatu yuiwe, hau uĩrashanũbunã, mesekirã. “Ë hatu kenamarã, mati anu hau mapekei hanu kemayamashanũbũwẽ. Hau hanu bua binukaĩ paiyamashanũbunã, haratura nĩkamas binukaĩ kanekĩ txakabuwayarã, hau mawanũ kupikĩ tenãshãkãwẽ. ¹³Mekẽnẽ deteama hakia mishki tũkuwẽ tsaka tsaka akĩ inũ pia kuĩwẽ tsakakĩ hatu tenãtirubuki, matunabu kasmai matũ inaburã”, akĩ na habias hãtxawẽ nemakĩ ea hatu yuishũtãwẽ. Eska besti nĩkatã minabu ha mati anu kematirubuki. Ë txashuwã mashũ puri atiwe hatu kenakĩ txã akai nĩkatanã— aka

¹⁴Moisés mati anua butukirã hawenabu haskakaĩ hau mati dapishũ hatũ mekenika Senhor Deus kẽwãshanũbũ hatu yunua hawenabu nashikĩ hatũ tari patsa keyuabũ ¹⁵huni ewabus Moisiĩ yuikĩ:

—Na mã haskaitianã, Deuski nukukatsirã, matumebi pepai ana usha dabei matũ aĩbe txutanameyamakãwẽ— hatu waya

¹⁶shaba dabe inũ besti penaya nai anua tĩ ikaĩkaini kana baka baka ikaya mati mamaki kuĩ meshu mayai anua hui txashuwã mashũ puri akĩ txaiƿa waya nĩkai hatũ tari hiwe anua yura dasibibu datei saki saki ikaibũ ¹⁷Deuski hau nukui bunũbũ Moisiĩ hatu iyua mati tenãmã anu hawẽ nemati anu mapuabũ ¹⁸mati mamaki txi here merã Senhor Deus ma butuawẽ taeshũ txi kuinẽ Mati Sinai hirabi atximakĩ bai ewapa kua keska hawẽ kuĩwẽ mati anu patxa sakumaya ¹⁹txashuwã mashũ txã itxakayamai heneama txaipaya Moisés hãtxaya tĩ ikaĩkainai keska huiwẽ Senhor Deusũ kemaya ²⁰ha Mati Sinai ha besti buru keyatapahairanu bututã hau hanu nianu mapekenũ Senhor Deusũ Moisés kena hanu mapekeaya ²¹ Senhor Deusũ yuikĩ:

—Ea uinũ ika hawẽ nemati binubirani itxapa hau mawayamanũbũ hatu nemai ana butuwe. ²²Ë hatu kupiyamashanũ ebe hatunabu ea hãtxashunikaburi txaima eanu kemanũ ika hatũ shinã hau pepa wanũbũwẽ— aka ²³Moisiĩ Senhor Deus kemakĩ:

—Mianu nũ mapekepanã: “Na mati hawẽ nemati kenebaũkĩ enas ea washũwẽ”, akĩ mĩ ea yuishinaki. Mĩ nuku nemashinawẽ taea Mati Sinai minaskẽ mianu kemanũ ika mapeketirubumaki— aka

24 Senhor Deusū ana yuikī:

—Bututā Arāo iwei ana hutāwē. Hakia eanu bekatsi ikaibu ea hatu hātxashunikabu inū minabu dasibi bei hawē unāti hau binubirāyamanūbū hatu nemawe, hakia nīkamas eanu beaibu ē hatu kupitirukirā— aka
25 butushū Moisī habias hatu yuia

Deusū nemati inū hawē yunuti mekē dabeti hatu inānikiaki, na hātcharā
(Dt 5.1-21)

20 1 Hanushū dasibitū hau nīkanūbū Deus hātxakī eska hātcha hatu yuikī:

2 “Earā, ē matū mekenika Senhor Deuski. Habū Egito anushū matū shenipabu tsuma wakī escravo wanishū dayama txakayamakī bika hatu tenemaibu haria eā ē matu iweimaki.

3 Haskakē hamapai yushī betsa betsapa duawakī kēwāyamakubaishākāwē, ea besti ē matū Senhor Deuskirā.

4 “Ha inū, betsarā, hawara hawē kēwāti dami wakī yushī itsa wayamakubaishākāwē, nai anu hiweabu inū, mai anu hiweabu inū, hawara hene merā hiweaburā.

5 Ha yushī betsa betsapa dami tibi anurā, ha bebū dāti ishū duawakī kēwāyamakubaishākāwē. Matū mekenika Senhor Deusrā, ē eaki, tsuabura enabu washū hatu mekei ē hatu yaushimistrā. Habū ea danākī dami betsa kēwāibu hatū ibubū txakabuwamisbuwē taeshū hatū bakebu inū, hatū bababu inū, hatū bababū bakebu ē hatu kupikubaishanaii. 6 Hakia hatū ea betxipaikī ē yunuti hātcha nīkatā txibāpakeshanaiiburā, habu inū hatū bakebu paibu hatu beshteamu hatuwē nuikī ē hatu duahaira wanūbariaii.

7 Ha inū, betsarā, earā, ē matū mekenika Senhor Deusū kenaki meseama hamē shabakabi yuiyamakubaishākāwē. Hakia meseama ē kena hamē yuibaunaibu hawa hatu hakimama ē hatu kupishanaii.

8 Ha inū, betsarā, sábadu huīrukūtitiā hakimama ea shinaī ha shabatiā enas ikubaishākāwē. 9 Dayairā, 6 dia shaba besti hanu dasibi matū daya akubaishākāwē.

10-11 Eanā, nai inū, mai inū, hene inū, hanu hiwea akeakeabu 6 shaba dayakī ē hatu damiwaniki. Hakia hanu huīrukūti wakī sétimo shaba meribi wakī hanu ea kēwāti shaba pewakī ē meribi waniwē taeshū semana tibi 6 shaba ikūkainaya matū daya dasibi akubaishākāwē. Hakia sétimo shabarā, hanu matū mekenika Senhor Deus, earā, hanu ea shināti huīrukūtitiā ipakeshanikiki. Hanu dayatimarā, matū huni bakebu inū, matū aību bakebu inū, matū huni tsumabu inū, matū aību tsumabu inū, matū inabu inū, nawa betsabu matū mae anu hiweabu habu dayatirubumariki.

- 12 Ha inũ, betsarã, matũ epa inũ matũ ewa duawakubaĩshãkãwẽ. Mã haska waibũ ha mai pakea anu iyushũ ã matu ibuwamashanai anushũ matu inũ matunabu pakubainaibu bari itxapa inãkĩ ã hatu duawakĩ pe hiwemapakeshanaii.
- 13 Ha inũ, betsarã, e iskaũ sinatakĩ tsua tenãyamakubaĩshãkãwẽ.
- 14 Ha inũ, betsarã, kemui aĩyã inũ beneyabia betsabe txutanameyamashãkãwẽ.
- 15 Ha inũ, betsarã, yura betsabũ hamapai tibi biaĩ yumetsutaskayamashãkãwẽ.
- 16 Ha inũ, betsarã, yura betsa haskamabiakẽ hamẽmẽs hakiri txanitxakakĩ nuitapawayamashãkãwẽ.
- 17 Ha inũ, betsarã, yura betsã mae anu hawara haya uĩ hawẽ kemutaskayamashãkãwẽ, hawẽ hiwe inũ, hawẽ aĩ inũ, hawẽ huni tsuma dayaru inũ, hawẽ aĩbu tsuma dayaru inũ, hawẽ inabu inũ, hawẽ hamapai tibi haya uĩ hawẽ kemuamarã”, akĩ Senhor Deusũ hawẽ hãtxa hatu yuia

Israelbu Deuski datenibukiaki, na hãtxarã

(Dt 5.22-33)

18 kana bakatã tĩ ikaĩkaini inũ, txashuwã mashũ puri ati txã akĩ txai pa wai inũ, txi kuĩ meshu mayai dasibibũ nĩkakĩ uĩ datei saki saki iki Israelĩ enabu txishtekiri sheketã benãta mapushũ 19 dasibibũ dateyabi Moisés yuikĩ:

—Miã besti nuku hãtxa wawe, nũ mia nĩkakubainunã, hau Deusũ nuku ana hãtxa wayamanunã. Nuku ana hãtxa waya nũ mawatirubukĩ— akabu

20 hatu daewakĩ Moisi yuikĩ:

—Dateyamakãwẽ, mã mawamakirã. Deus bututã mã haki datei mesepakeshanũbũ matu unãti waikiki. Pe bestikũkaini hiwei mã ana txakabuyamashanunã— hatu wa

21 benãta mesteã mapuyabũ Moisés ana mapekei nai kuĩ meshupa anu ka Deuski nukunikiaki.

Deus hatube yubakani hãtxa ana hatu mestẽwãmanikiaki, na hãtxarã

24 1 Senhor Deusũ Moisés ana yuikĩ:
—Butushũ ã hãtxa hatu yuitã Arão inũ, hawẽ huni bake dabe Nadabe inũ Abiũ inũ, 70 Israelĩ enabu shanẽ ibubu na ã nia anu ana mapekekĩ hatu iweshãwẽ. Habu beaburã, benãta niti itã habũ ea kẽwai hau dãti ishanũbũwẽ. 2 Huarã, mia besti mĩ eki kematiruki. Hakia ha mibe mapekeabu ea dapi betirubumaki. Ha dikabi Israelĩ bake betsabũ mia txibaĩ mapeketirubumariki— aka

3 Moisés butushũ Senhor Deusũ yunuti hãtxa inũ hawẽ nemati hatu pewashũshu hawenabu yuia nĩkatã dasibubũ hui bestitxai keskawẽ Moisés yuikĩ:

—Hawē hātxa dasibi Senhor Deusū ma nuku pewashunarã, nīkatã txibākī nū akubaīshanaii— akabu

⁴hanushū Senhor Deusū hawē hātxa dasibi yunushina una merã Moisi kene keyutã ushashini penaya butushū mati tenãmã anu hawē kēwāti mishki txi tapu hatu wamatã Israelī 12 huni bake hayani ha tibitū enabu shukua akeakeabu 12 hawē Senhor Deus shinãmati mishki keyatapa meribi Deusuna hatū kena tibiya txi tapu dapi hatu nitxībaūkī benimatã ⁵⁻⁶hau habū ina awa Senhor Deus inākī menu keyukī Deus daewashūtanūbū hatira berunābu Moisi yunua ina awa benes itxapa tesēshū himi biabu pashkakī namakis kētxa betsa ewapaki hushketã hanua himi namakis betsa txi tapuki basha basha atã ⁷haska watã Deusū yubati hātxa una bishū hawē hātxa dasibi hatu yuishuna nīkatã hanus hātchakī yuikī:

—Nukuburã, ana nukū shinanē nū itirubumaki. Haska Senhor Deusū hawē yunuti nuku pewashunai besti nīkatã nū ashūkubaīshanaii— akabu

⁸hanushū Moisés himi kētxa betsa anua tsumatã ni peiwē himi pukushū hawenabu basha basha akubaūkī habiatiāri hatu yuikī:

—Na yuba hātxa ē matu yuishu na himiwē Senhor Deus matube yubakaikiki, na hawē hātxa ē matu yuishu tushkutima mā hawē shināpakeshanūbunā— hatu watã

⁹hanua Arão inū, Nadabe inū, Abiú inū, 70 Israelī enabu shanē ibubu hatu iyui Moisés ana mapekeshū ¹⁰Deusū tae namã nēkatī safira tapa nāketapa shabakabi nai keska txasha txasha ikihairai anushū harishū habū shenipabu Israelī mekenika Deus nia uībiaibū ¹¹Deusū hatu kupiama Deus uībetanã pikī nushukī kēwākī keyutã Moisésbe ana butuaibū

Moisés Mati Sinai anu ana mapekenikiaki, na hātchaxã

¹²hanushū Senhor Deusū Moisés ana yuikī:

—Neri eanu ana mapekewe. Hanushū ea manakawe. Hawē yunuti inū hawē nemati hātxa uīmakī mī hatu yusīkubaīshanū mī huai mishki ture sapa dabeki ē ma kenea ē mia ināshanaii— aka

¹³⁻¹⁵shanē ibu beshmasbu Moisi yunukī:

—Nū kaya nenushū ea manayushākāwē, hatiāra ē txītuainã. Ē betsa Arão inū ē txai Hur matube ē bashiyubainairã, tsuabura txakabui ha ikaibu ea shanē ibushūyukī Arão inū Hurī hau hatu pewanūbū ha dabe anu hatu iyushākāwē— hatu watã hawē merabewanika Josué iyui Deusū mati nai kuīwē atximakē namakis anu mapekea ¹⁶Deusū kushipa hua niti ika ha Mati Sinai anu 6 dia shaba kuīwē bepukē hanua sétimo shabatiã hari kuī merāshū Deusū Moisés kenaya ¹⁷hanushū hatū tari hiwe dapi mapubaūshū mati keyatapahaira mamakia Senhor Deusū kushipa tsuã nematiruma txi here keska hi hi ikai Israelī enabū uiaibū ¹⁸ana mapekei nai kuinē ha mati atxia anu Moisés hikia haria 40 shaba inū 40 yame Deusbe ikūkainikiaki.

Arãonē ouro dami wakī awa bake wanikiaki, na hātcharā
(Dt 9.6-29)

31 ¹⁸Mati Sinai anua Moisésbe Senhor Deus hātchai menetā hawē yunuti inū hawē nemati hātcha Deusū hawē shinanē mishki ture sapa dabeki hawē mekē kayabis haska kenea Moisés ināyā

32 ¹ha 40 shaba binukaini mati anua Moisés yane buturiamakē Israelī enabū uī Arão anu hunibus bua haki itxashū yuikī:

—Ha Moisi Egipto anua hatū nuku tashnimabiranimarā, haskashinamē? Nū unāmaki. Haskakenā, nukū mekenika yushī betsabu wakī nuku dami washūwē, hau hatū iyukī nuku bebushūbainūbunā— akabu ²hatū hātcha Arãonē nīkatā hatu yuikī:

—Ouro pau matū aībuaibu anua inū, matū huni bakebu anua inū, matū aību bakebu anua hatu biābaūkī keyutā nenu eanu betākāwē— hatu wa

³hatū ouro pau peka keyuabu itxawatā huni dasibibū Arão anu bebirā bebirākī inābirābiranaibū ⁴Arãonē bitā ouro pau dasibi mishki kuahairatā haki payukī txakā txakā akī ina awa baketiu wakī hawē shūpī wāti inū hawē mastatiwē Arãonē datsa datsa akī shūpī wākī ina awa bake dami wakē dasibibū uīkī hatu yuikī:

—Israelī enabuū, uīkāwē. Narā, nukū mekenika yushī deuski, hatū Egipto anua nuku tashnimabiranimarā— hatu abaunaibū ⁵Arãonē haskaibu uīkī dami bebū hawē kēwāti txi tapu watā hui kushipawē hatu banabimakī:

—Meshukirirā, nukū mekenika yushī Senhor Deus benimawai nū beyus shanūbū ikis dasibi pewakāwē— hatu wa

⁶ushashini penaya butushū Deus kēwāti inū hawē daewati akī hatū ina itxapa tesēshū ha txi tapu anu ina hanashū menukī keyukē yurabu dasibi tsaubaūshū pikī mabesh akī keyutā dasibi benimai beyusaibū ⁷hanua haskaibū Senhor Deusū Moisés yuikī:

—Uīwē. Minabu Egipto anua mī hatu iweimarā, hatūmebi txakabui benukanikiki. Hatu uī hawaira butukaītāwē. ⁸Haskai pe hiwebaītirubu ē hātcha dama ē hatu yuibiashina hawaira ea henei pashkatā ourowē ina awa bake dami washū inākuī inākī yuinaka menu keyukī yuikī: “Israelī enabuū, nīkakāwē. Egipto anua nukū mekenika yushinē nuku iweimatū dami itsaki”, akī ma yuibaūkanikiki, minabunā— ⁹akī ana yuikī:

—Ha yurabu ē hatukiri shinainā, mawa huīti kushihairabu ē hatu uiaī. ¹⁰Hawa hatuwē nuiyamawe, natiā ē hatuki sinatahairaiwē taeshū ē hatu yamawairā. Hatu yamawatā mia pahaira wakī minabu ē mia itxapa washūshanaii, hatu kushipa wakinā— aka

¹¹hawē mekenika Senhor Deuski datekī daewanū ishū Moisi eska hātcha yuikī:

—Senhor Deusuū, Egipto anua minabu mī kushipawē hatu uīmakī mī hatu iweimarā, haskai mī hatuki sinata txakayamai? ¹²Egipto nawabū mikiri shinā

txakakī: “Senhor Deusū harishū hatu parātā mati matipa anushū tenanū ishū hatu iyuumashū mai hirabi anua hatu yamawashinaki”, ikī mikiri yuitirubuki. Mikiri haska hātxatirubukē haska hatuki sinatai henei beshtekerawe, minabu mī hatu txakabuwatikiri mī shināshurā. ¹³Shināwē. Miki txiti ikabu Abraão inū, hawē bake Isaque inū, hawē baba Israelī mia nīkapaunibu ha dabe inū besti ana shinākubaiwē, hatu hakimamarā. Miā kayabis habu tibi yubakī: “Bishiti wakī minabu ē pahairawakī na mai pakea hirabi ē hatu yunua ibu wakubāishākanikiki”, hatu wakī mī kenawē mī hatu yubaniki. Haska mī yubani hakimama mī shinā betsa wawe, hatuki sinatakī yamawamarā— aka

¹⁴Moisī hātxa nīkatā haska hatu txakabuwati hātxashu Senhor Deusū shinā betsa wai beshtekeaya ¹⁵⁻¹⁶mishki sapa dabe washū uke dabebi bishakī hawē hātxa keneshīshū Deusū Moisés inā mebitā Moisés dabekekaikī hawē yunuti inū hawē nemati hātxa unāti mishki sapa dabe bakebirani butukiranaya ¹⁷hanushū hawenabu sai sai ikaibu Josué nīkakī Moisés huai yuikī:

—Nukū mae anua detenamei sai sai ikaibu ē nīkaii— aka

¹⁸hakia Moisī kemakī:

—Haskamakī. Hatu binutā benimai sai sai ikaibu inū ma hatu deteabu bis bis ikaiburi ē nīkamakī. Betsahaira ē nīkaii— aka

¹⁹hatū ushati tari hiwe pūtebaunabu anu hikitushitā ina awa bake ouro dami kēwai nawaiibu betxitā uī hatuki sinatakī mati tenāmāshū mishki sapa dabe bakebirāshu sanātā Moisī puta durukui sa iki keyuaya ²⁰haska watā hawaira ouro dami washiābu Moisī tsumashū txi anu napua ouro dami ma menu keyua hatu durumashū hanu ūpash bimisbu anu hawē duru hene anu sa sa akī hatū txakabu hatu unāmākī ūpash ouro dami duruyabi Moisī Israelī enabu dasibi hatu amakī keyutā ²¹ha haska hatu wamashinakiri hawē betsa Arão Moisī ha akī:

—Yurabū mia hawa txakabuwamabu hatuwē datekī Deuskiri mī hatubetā hawa txakabuhairawashinamē?— aka

²²Arāonē Moisés beparākī kemakī:

—Ē shanē ibuū, eki sinatayamawe, na yurabū txakabu betxipaikī amisburā, mī unaīwē taearā. ²³Habū ea yuikī: “Mī betsa Moisinā, Egito anua nuku iwebiaima haskashinamēkaī nū unāmaki. Haskakenā, nukū mekenika yushibu dami nū uīkubaīshanū nuku ashūwē, hau hatū nuku mekebaikī iyushanunā”, ea wabu ²⁴ea haska yunuabu hatu yuikī: “Mā tsuabura ouro pau hayaburā, ea beshūkāwē”, ē hatu wa itxawatā ea inābu txi here hi ikai namakis ē napua ha ouro dami ina awa bake keska hamebi tashnishinaki— aka

²⁵huni betsa betsapabu Israelī enabuki sinatamisbu hatuki kashetirubu Moisī unākī inū Arāonē hatu mekekī hatu hawa nemama hatū txakabu besti txibaī beyakūkainai Moisī shabakabi uītā ²⁶hatū mae kesha nishū hui kushipawē hatu yuikī:

—Tsuabūra mā Senhor Deus txibākatsis ikairã, neri ea anu itxai bekãwẽ— hatu hawẽtsais akawã Levĩ enabu hunibu dasibi bei Moisés anu itxaibũ ²⁷Moisĩ hatu yuikĩ:

—Israelĩ enabũ mekenika Senhor Deusũ hãtxa matu yuinũ ea nĩkakãwẽ. Matũ mane detenameti kenu txaipa bitã tari hiwe tibi anu hikikubaũkĩ ha ouro ina awa bake dami habuã kẽwaĩ beyusi henekatsi ikabuma hatuwẽ nuiama hatu detekĩ keyubaũtãkãwẽ, mĩ betسابu inũ, mĩ haibuaibu, inũ mia dapi hiwebaunaburã— hatu wa

²⁸haska Moisi hatu yunua nĩkatã Israelĩ bake Levĩ enabũ habu txakabui patapaibu detekĩ 3.000 hunibus tenãkĩ Moisi yunua ashũkĩ meneshunabu ²⁹hanushũ Levĩ enabu Moisi yuikĩ:

—Natiã Senhor Deusũ hãtxa txibãkĩ matũ bakebu inũ matũ betسابu kupikĩ mã hatu deteshuwẽ taeshũ natiã Senhor Deusũ matu duawakubaĩshanũ ika matu kushipawakĩ katushuki— hatu wa

³⁰ushashini ana penaya hawenabu dasibi Moisi ana hatu yuikĩ:

—Hawẽ hãtxa danãkĩ dami yushĩ watã kẽwainã, Senhor Deus itxakawai mã haki kashehairashinabuki, txakabuhairairã. Nukũ mekenika Senhor Deus anu ana mapekeshũ daewakĩ matũ txakabu hau matu buashunũ ã matu yukashuni kaii. ã hãtxa nĩkatã Senhor Deusũ ana matu kupiama ishanimẽkaĩ, matũ txakabu ana shinãmarã— hatu watã

³¹ Senhor Deus anu ana mapekeshũ yuikĩ:

—Txanimahaira yurabũ mĩ hãtxa danaĩ txakabuhairakĩ ouro yushĩ dami watã ha kẽwãshinabuki. ³²Habiaskabiakẽ eanã, ã mia hatu ea ashuaiĩ. Mĩ hatũ txakabu buakĩ ana shinãma mĩ hatu kupiamarã, haska peki. Hamẽ hatũ txakabu shinãkubaikĩ mĩ hatu kupikatsi ikairã, minabu hawẽ tanati una anua ã kena mĩ eki kenenirã, ã kena ea tere ariawe— aka

³³hanushũ Senhor Deusũ Moisés kemakĩ:

—Haskamaki. Tsuabūra ea danaĩ txakabuwaibu besti habuna besti ã tere akubaĩshanaii. ³⁴Hakia natianã, ã hatu kupiyuamaki. Hakia hari ã mia yuima anu minabu hatu iyuritãshãwẽ. Hau hatũ mia merabewai bebushũkainũ ã nai tsuma kushipa ã mia yunushunaii. Hanu yurabu dasibi ã hatu unãti waitiã habu txakabunibu hatũ txakabuwẽ taeshũ ã hatu kupishanaii— atã

³⁵hanushũ Israelĩ enabũ habũ ha ina awa ouro dami Arãonẽ hatu ashũshina kẽwãshinabu shinãkĩ hawẽ hatu kupikĩ isĩ paepa hatu yununikiaki.

Hau bunũbũ Senhor Deusũ hatu yununikiaki, na hãtxarã

33 ¹Habiatiãri Senhor Deusũ Moisés ana yuikĩ:

—Minabu iyui nenua kariwe. Ha dukũ Abraão, ha katxu hawẽ bake Isaque, ana ha katxu hawẽ baba Jacó ã yubakĩ: “Na mai pakea

hirabi minabu ã ibu wamashanai”, akĩ ha dabe inũ besti habiaskasri ã hatu yubani anu minabu Egito anua mĩ hatu tashnimabiranima hatu iyuritãwẽ. ²Ë nai tsuma kushipa hau hatũ matu merabewakubainũ matube ã yunushanai. Mã hariri kanũ hau hatũ matu bai meshtemabaĩkĩ nawa tibi hatũ mai pakea anu Canaã nawabu inũ, Amorreu nawabu inũ, Heteu nawabu inũ, Ferezeu nawabu inũ, Heveu nawabu inũ, Jebuseu nawabu matu nitxĩmashanikiki. ³Ha mai pakea anu mã kairã, hanu inapã txutxu inũ buna bata hamẽ itxakayamai anu mã piti pepa hayashanai anu bukãwẽ. Hakia earã, ã matube kamaki. Minabu patapabube kakĩ bai namakishũ ã hatu yamawakatsi ikamaki.

⁴⁻⁵Eska ea hatu yuishũtãwẽ: “Mã nĩkaismawẽ taea matube ã kamaki. Txai matube kariama: ‘Matu yamawanũ, iwanã ã shinãtiruki. Haskawẽ dabanã ã matu pewakĩ ã haska washanai ã unãshanũ matũ shinã txakabu hakimatã matũ mane dauti dasibi pekakãwẽ, ana saweamarã”, akĩ habias hãtxa minabu ea banabimashũtãwẽ— aka butushũ hawenabu itxawashũ haska Senhor Deusũ yuishu Moisi hatu yuia hawẽ dateti hãtxa nĩkatã huĩti nishmahairakĩ hatũ mane dau yaushihairabiakĩ pekakĩ keyunibukiaki.

⁶Haska hãtxawẽ taea Mati Horebe hawẽ kena betsa Sinai anushũ hatũ mane dau Israelĩ enabũ peka keyunibukiaki.

Hanu Deuski nukuti tari hiwe taewanibukiaki, na hãtxarã

⁷Ha mae anua hanira hatu iyuriamã tari hiwe wati bishũ hatũ mae dapi benãta Moisi hatu pũtemashũ kenakĩ: “Hanu Deuski nukuti tari hiweki”, anikiaki, haskakẽ Senhor Deus anua hawẽ hamapaikiri unãkatsi iki hanu bushũ manatiruburã. ⁸Hanua hanu Deuski nukuti tari hiwekiri Moisés kaya yurabu benia hatũ tari hiwe hikiti shui anu kaiã nishũ uĩkĩ tanaibũ ⁹ha tari hiwe merã Moisés hikiaya nai kuĩ butukirã tari hiwe hikiti shui anu nia nai kuĩ merã hunebia Senhor Deus Moisésbe hãtxaya ¹⁰nai kuĩ haskakirã beputi anu niti ika nikẽ yurabũ uĩ hatũ tari hiwe hikiti shui anushũ Senhor Deus kẽwaĩ dasibi dãti ikabu

¹¹tsuara hawẽ haibube hãtxamis keskai benitximea Senhor Deus Moisésbe hãtxapaunikiaki. Haskatani Moisés hawẽ hiwe anu txĩtũkiranaya hanua hawẽ merabewanika Numnẽ bake berunanã Josué ha hiwe anua kaĩkĩ henebiranama ipaunikiaki.

Senhor Deusũ besu txasha txasha ikai uĩbiai hawẽ besu Moisi uĩtiruma inikiaki, na hãtxarã

¹²Txipu hanu Senhor Deuski nukuti tari hiwe anushũ hãtxanamekĩ Moisi Senhor Deus yuikĩ:

—Uiã. “Minabu iyushãwẽ”, akĩ mĩ ea yuibiashĩshũ tsuã ea merabewashanai mĩ ea yunuriamaki. Hamẽ betsa ea yuikinã: “Mĩ ea haibuwani mĩ eki txiti

imis ã unaii. Mĩ ea benimawamiski”, akĩ mĩ ea yuiriashinaki. ¹³Na haska nũ hãtxamisrã, txanimaki. Haskawẽ taeshũ ã mia ea aki ikaii. Haskara mĩ nukukiri shinaĩmẽkaĩ, huneama shabakabi ea unãmawe, nũ parananãma ikũkaĩmis ã hatu yuikubaĩshanunã. Ha dikabi Israelĩ enabu minabuki, shinãpakeshãwẽ— aka

¹⁴Senhor Deusũ yuikĩ:

—Peki. Ea kayabis mibe kakĩ merabewakĩ ã mia unanuma mekekubaĩshanaii— aka

¹⁵Moisĩ kemakĩ:

—Peki. Mia mĩ nukube kakatsi ikamarã, nenua nuku tashnimakĩ nuku nitxiyamashãwẽ. ¹⁶Mĩ nukube kama nukuwẽ mĩ nuiai ã unãtirumaki. Hakia mĩ nukube kai nukuwẽ mĩ nuiai ã unãtiruki. Nukube mĩ kaya ea inũ minaburã, nawa betsa betsapabu anua mina wakĩ mĩ nuku katunirã, dasibibu mai hirabi anushũ mikiri unãkubaĩshãkanikiki— aka

¹⁷Moisĩ hãtxa nĩkatã Senhor Deusũ kemakĩ yuikĩ:

—Peki. Haska mĩ ea yukai keskarã, mĩ ea benimawaya mĩ kenawẽ ã mia unaĩwẽ taeshũ haska nũ hãtxai ã mia ashũpakeshanaii— aka

¹⁸hanushũ Moisĩ ea akĩ:

—Haskakenã, mĩ besu txasha txasha ikai ea uĩmawe— aka

¹⁹—Tsuabura ã duawakatsi ikai ã hatu duawamiski. Tsuaburawẽ ã nuikatsi ikai, hatuwẽ ã nuimiski. Eã besti ã hatu katumiski. Haskakĩ ã kena Senhor Deusrã, mia unãmakĩ mĩ besuuri ã pepa dasibi ã mia daĩmabaĩshanaii. ²⁰Mia shabakabi yuinũ ea nĩkawe. Tsuãra ã besu uĩtã hiwepaketirumaki. Haskakẽ ã besu mĩ uĩtirumaki.

²¹Mati anu ea dapi mishki ewapa kiniya hanu mĩ nia ã besu txasha txasha ikai kemaya mishki ewapa kini merã ²²mia beti atã mia petsĩkitã ã mia daĩbainaya ²³ã besu ma binukaĩkẽ ã mia henea ã petxi mĩ ea uiaĩ. Hakia ã besu mĩ ea uĩtirumahairaki— iwanã,

**Mishki sapa betsa dabeki Deusũ hawẽ yunuti inũ hawẽ nemati kene
bena wanikiaki, na hãtxarã**

(Dt 10.1-5)

34 ¹Senhor Deusũ Moisės ana yuikĩ:

—Mishki sapa dabe ibubis meshte dabewe, haska ha dukũ ã mia inãshina keskarã, haki ã mia ana hãtxa kene bena washuainã, ha ha dukũ hãtxa ã ashiã mĩ puta durukui sa ishiã keskarã. ²Haska wakĩ pewatã penaya meshukiri mishki bena dabe bui Mati Sinai mapetã ha mamaki ea bebũ nishãwẽ. ³Tsua hau mibe mapekeyamashanũwẽ. Ha dikabi minabũ mati uĩ hau mapekeyamashanũbũwẽ. Haska inũ, matũ inabũ basi pi hau mati bebũ mapuyamariashanũbũwẽ— aka

⁴haska Senhor Deusũ yunushina keska wakĩ mishki ture sapa dabe hatiu daves ha dukũ Deusũ ashiã keska wakĩ pewatã ushashini ma penakẽ bututã mishki sapa dabe bena tsumatã bui Mati Sinai anu

mapekea ⁵⁻⁶hanua nai kuĩwě Senhor Deus bututã Moisésbe nitã ha bebũ daĩbaĩkĩ Moisés hui kushipawě hawě kena kayabis yuikĩ:

—Earã, Senhor Deus Hamebi Hiwemis ě eaki! Ě nuikipa pepa inũ ě hĩ hĩma inũ ě txanitxakaisma inũ ě nuikipa itamamaki. 71.000ti pakea pakubainaibu ě nuikipawě kaneama ě hatu mekepakemiski, hatũ txakabu hakimairã, sinatabiaibu inũ txakabuabunã. Hakia tsuãra txakabuwakě hawě kupitiwě ě nuitirumaki, ha txakabu shinãkĩ hatu kupikinã, hatũ ibubu inũ, hatũ bakebu inũ, hatũ bababu inũ, hatũ bababũ bakebu hatube ě kupipakeshanai— ikaya

⁸haskai nĩkatã Moisés hawaira maĩ di itã beushũ Senhor Deus kěwãkĩ ⁹yuikĩ:

—Senhor Deusuũ, miarã, Senhor Deus Mimebi mĩ Hiweaki! Ě mia benimawamiswě taea txanima nukube kashãwě. Ha enabu huĩti kushibuki. Haskabiakě nukũ txakabu nuku buashũtã ana minabu nuku wariwe— aka

Deus hatube yubakaima ana hatu pe washunikiaki, na hãtxarã
(Dt 7.1-5)

¹⁰hanushũ Senhor Deusũ Moisés ana hãtxa wakĩ yuikĩ:

“Natiã ana minabukiri ě mia yubai ea nĩkairawe. Haska ě kushipawě ě matu ashuaĩ dami itxapa dasibibũ uĩshãkanikiki, haska nawa betsabũ uĩãma ipauniburã. Ě hatu e imaiwě taeshũ hanira mã bukubainaibu anushũ ě kushipa dami itxapa nawa betsa betsapabũ uĩkubaĩshãkanikiki, ě pepa matu anushũ ě hatu uĩmakubainairã.

¹¹Natiã haska ě matu yunuairã, txibãkĩ akubaĩshãkãwě. Eanã, hatũ mae tibi matu mebĩmakĩ matũ berubi ě hatu nitxĩkubaĩshanai, Amorreu nawabu inũ, Canaã nawabu inũ, Heteu nawabu inũ, Ferezeu nawabu inũ, Heveu nawabu inũ, Jebuseu nawaburã.

¹²Hanu hikitã mã hiweshanai anurã, hatube yubakanameyamashãkãwě, matũmebi mekeirã. Hamě mã hatube yubakairã, hatũ beya matu beyawamatirubuki, txakabuwakinã, birũ merã hikia keskairã. ¹³⁻¹⁴Earã, ě Senhor Deuski, ě kena betsa ě Senhor Deus Yaushinikawě taeshũ enabu yaushikĩ ě matu mekekubainaiwě taeshũ hawa yushĩ betsa kěwãma haska ě matu yunuai keska wakĩ hatũ kěwãti tibi tekekubaĩshãkãwě. Hatũ yushĩ kěwãti txi tapu tibi yamawakĩ hatũ yushibu shinãmati mishki keyatapa mapuabu inũ hatũ kěwãti hi meribi mapuabu derakĩ keyukubaĩshãkãwě, mae tibi anurã.

¹⁵Ha dikabi ha mai pakea anu hiweabube yubakayamashãkãwě. Habũ ea danãkĩ hamapai sharabu yushĩ kěwãkĩ hatũ txi tapu anushũ hatũ yushibu kěwãti piti pewatã matu pimakatsi kenabu hatubetã pikĩ mã ea hakimatirubuki. ¹⁶Hatube mã yubakakě hanushũ matũ aĩbu bake hatũ huni bakebũ hatu aĩwãtirubuki. Hanushũ ha nawa txipashbu hatu aĩwãbu haska hatũ beya txakabu txibãkĩ yushibu sharabu kěwãkĩ matũ huni bake

parākī hatū yushibu hatu kēwāmatirubuki, matū huni bakebu habū ea danāmakinā.

¹⁷Ha dikabi mane payukī txakā txakā ashū ha kēwāti dami ana akī metaskayamashākāwē”, atā

Deus kēwai ano tibi besikūkaītikiaki, na hātcharā
(Êx 23.14-19; Dt 16.1-17)

¹⁸ana hatu yuikī: “Haska ē matu yunuima hakimama matū misi shashama pi besikī akubaishākāwē. Hatiā ha misi shashama mā piairā, ea shinākī 7 shaba akubaishākāwē. Ushe Abibe anu Egito anua ē matu tashnimabiranimawē taeshū ano tibi ushe Abibetiā apakekubaishākāwē, hanu hawē unāmatikirā.

¹⁹Ha dukū mā bake wa matū huni bakebu kāi taearā, dasibi ena dukū ikubaishanikiki. Ha dikabi matū ina awa inū, matū txashuwā inū, matū cabra benes habu dukū kaiābu dasibi enasriki. ²⁰Hakia jumento bake bene ha dukū kaiā enabia ibu wakatsis ikī ha jumento bake shātukū txashuwā bake bene kasmai cabra bake bene maewatā ea inākubaishākāwē. Hamē txashuwā bake kasmai cabra bake mā ea inākatsi ikamarā, jumento bake kaiās tetush akubaishākāwē. Ha dikabi matū huni bake tue bena ha dukū kaiā enabiakē mā ibuwakatsis ikī hawē shātukū txashuwā bake mā ea inātiruki. Hamē hawē inākuī mā ea beshuāma matū huni bake hanu eki nukuti hiwe anu iweshū mā ea uīmatirumaki.

²¹Semana tibi 6 shaba besti dayakubaishākāwē. Hakia sétimo shabatiā ea kēwai hanu shaba bestitxai anu huīrukūkubaishākāwē. Daya itxapa mā haya mibā banaitiā inū bimi tsekatitiābiakē hawē nuyama sétimo shabatiā hanu huīrukūkubaishākāwē, ea shinainā.

²²Ha dayakī mā yunuima ha dukū shekiwā kaniai mā tseka taewashanaitianā, semana hirabi besikubaishākāwē, hanu besti Besiti Semana wakinā. Ha inū, matū yunu dasibi itxawakī aru keyutā benimai besiriakubaishākāwē. Ano tibi Páscoatiā inū, Besiti Semanatiā inū, Yunu Arukī Meneaitiā shinaī haska tibi wai besikubaishākāwē, hakimamarā.

²³Mā haska tibi akī betsa betsapa wai ano tibi dabe inū bestiki hanu eki nukuti tari hiwe anu berunābu inū huni ewabu dasibi ea Senhor Israelī enabu mekenika Deus bebū itxakubaishākāwē. ²⁴Mā haskakubainaibu matu bebūshū ē kushipawē nawa shukuabu tibibū mae matu mebīmakī ē matu nitxīshūkubaikī matū mai pakea ana ewapa wakī ē hatu mesewaiwē taea tsuā matū mae biātirubuma ishākanikiki. Haska hakimama ha dabe inū bestiki ea kēwai ea beyus shuni itxai ano tibi ikubaishākāwē.

²⁵Ea duawakī benimawanū, iwanā, matū inabu ea kuashūkinā, hawē himi bishū misi shashayabi hawē himi husitā ea inākuīyamashākāwē. Páscoatiā Egito anushū matū hiwe tibi ē detenika nai tsumā dūkebaini

shinākī txashuwā hiki keūshū shuitā pikī keyukī meshukiri pikatsi teshe mekeyamakubaīshākāwē.

²⁶Bari tibi dayakī matū bai anu hawara mibā ha dukū mā banaima iki taeai kaniai piama mā ea betxipaiai ea unāmakī hanu eki nukuti hiwe anu matū yunu bimi beshū hau ea bishunūbū ebe matu hātxashunikabu inākuīkubaīshākāwē.

Cabra bake pishta detetā hawē ibuā txutxuki hawē nami bawataskayamashākāwē”, itā

Hawē yunuti inū hawē nemati hātxa Moisi kenenikiaki, na hātcharā

²⁷Senhor Deusū Moisés yunukī yuikī:

“Ē yunuti inū ē nemati hātxa hakimatima mia inū minabu Israelī enabu dasibibube ē mia hatube yubakubaīshu ea keneshūwē”, akī mati anushū Senhor Deusū Moisés yunua

²⁸haria Senhor Deusbe Moisés niti ishiā 40 shaba inū 40 meshu hawa piama hawa ūpash akama hiweyushū ha hawē yuba hātxa yunuti inū nemati mishki ture sapa dabe benaki 10 hātxa Moisi kenekī keyutā

²⁹Mati Sinai anua Deusū yuba hātxa unāti mishki sapa dabe bakebirani Moisés butui Senhor Deusbe hāt看kūkaīshinawē taea hawē besu txasha txasha ibiai hawa unāma hui ³⁰Moisés hawenabuki kemaya Arāo hawenabu Israelbubetā Moisi besu txasha txasha ikai uī haki datei haki kemabumakē ³¹hanushū Moisi hatu kena Arāo inū hatū shanē ibubu Moiséski kematā habe hāt看ai bei haki itxabū ³²txipu hawenabu dasibi mae hirabi anua bei Moiséski itxai haki dasiriaibū Mati Sinai anushū haska Senhor Deusū hawē hāt看a yunushina dasibi hatu shabakabi unāmatā ³³haska hāt看a hatu yui keyutā hawenabu mesewakatsi ikama hawē tari tuashwē beyabukukē ³⁴hanua Senhor Deusbe hāt看ai kanū ishū pekabaini Deuski nukuti tari hiwe anu hikia hanu habe hāt看ai keyutā ana tashnitā hawara Senhor Deusū yunushu inū nemashu hatu unāmakubainikiaki. ³⁵Hanua hawē besu txasha txasha ikai uī haki dateaibuwē taea hawē tari tuashwē beyabukukūkainikiaki, hanu Senhor Deusbe hāt看amatianā, hanu Senhor Deusbe hāt看ai kaitiā pekatātanirā.

Hanu Deuski nukuti tari hiwe menenibukiaki, na hātcharā

40 ¹⁶⁻¹⁷Egito anua tashnibiranimabu bari bestitxai nitxītā ana bari betsa taekainaitiā ushe ha dukū taeaitiā inū hawē dia taeaitiā haska Senhor Deusū Moisés uīmakī yunuima keska wakī hanu Deuski nukuti tari hiwe wakī nitxīkī taewaima menenikiaki. ¹⁸Moisi Deuski nukuti tari hiwe haska washīshū haki taewabaūkatsi hi tuash tsamīkī keyutā hawē shau keyā keyutā hanushū hawē txibu tibi beni keyutā ¹⁹hawē tari tuash ewapa itxapa pūte pewakī tariwē mamaki hatu mabemashū haska Senhor Deusū yunuima keska wakī Moisi hawenabu pūtemabaūkī keyutā

²⁰hanushū mishki sapa dabe haki hawē 10 hātxa hawē yunuti inū hawē nemati ha tibi Deus yubakaima hātxa Moisi bitā bau merā naneshū hawē bakebaīti hi dabe bau shui anu mistutā hawē bepu kenarā, Deus nuiti watā bepukī atximatā ²¹hanu Senhor Deus meribi hawē nukuti tari hiwe merā Deus yubakati unāmati aruti bau bitxikī hatu tsaūmashū pakēkī tariwē hunekī hatu pūtemakī habias Senhor Deusū yuishina keska wakī Moisi hatu amatā

²²hanushū hanu Deus haki nukuti tari hiwe uke merā ha dukū dītu anu yusiuri nortekiri hawē kēwāti tapu hatu tsaūmakī dītu meribi shabakā hatu tsaūmatā ²³haska Senhor Deusū yunushina keska wakī Deus bebū pewakī hawē kēwāti misi tapu anu mātixikī kekūbaītā

²⁴hanushū betsari haki nukuti tari hiwe uke merā dītu meribi anuri tapu bebū ha dukū yusmauri sulkiri hawē kēwāti tapu haki bī dekuti hatu tsaūmatā ²⁵Senhor Deusū uiāyā haska yunushina keska wakī hawē bī tetxiakeakeshū habiati deku keyutā ²⁶hawē yubani hātxa unāmati aruti bau haki huneti tari pūtea besuuri ouro mane tapu pishta tsaūshū ²⁷hakishū ni pei inīti pepa kuati wakī haska Senhor Deusū yunushina keska ni pei inīti eskarabes Moisi kuashūtā

²⁸hanushū hawē hikiti shui tariwē kebēkī tari hatu pūtematā ²⁹hanushū haska Senhor Deusū yunushina keska wakī hawē hikiti shui besuuri hawē kēwāti txi tapu ewapa benāta hatu tsaūmashū hanushū Senhor Deus benimawakī kēwākī inabu tesēsū menukī shekiwā duru inākī keyunikiaki.

³⁰Haska hanu Deuski nukuti tari hiwe inū hawē kēwāti txi tapu ewapa namakis anu hanua txukiti mane kētxa ewapa hatu tsaūmashū haki ūpash hatu manemakī matawamakē ³¹haki txukiti ūpashwē Moisés inū Arāo inū hawē huni bakebu hutxukī inū mepanutā ³²txipu haska Senhor Deusū Moisés yunushina keska wai hanu Deuski nukuti tari hiwe hikikatsi inū hawē kēwāti txi tapu kemakatsi hatū tae inū hatū mekē txukapaunibukiaki.

³³Hawē henekī keyukī hanu Deuski nukuti hiwe merā hawē kēwāti txi tapu hemaītī hatu wamatā haki hatu kebēmabaūkatsi txibu hatu nitxīmabaūshū tariwē hatu dayabumatā hawē hikiti shuiri tari betsawē hatu bepumatā

**Hanu haki nukuti tari hiwe Moisés ashūshinanu nai kuīwē hua Senhor
Deus butunikiaki, na hātcharā
(Nm 9.15-23)**

hanu Deuski nukuti tari hiwe hirabi Moisi meneaya ³⁴hawaira hanu haki nukuti tari hiwe anu nai kuīwē bututā Senhor Deus hawē kushipawē txasha txasha ikī tari hiwe merā matahaira wakē ³⁵haska uī Moisés haskatā hikitima inikiaki, hanu Deuski nukuti tari hiwe mamaki nai kuīwē atximakī keyua Senhor Deus txasha txasha ikī matahaira wakenā.

³⁶⁻³⁸Bari itxapa hiwei maekubaunaibutiã Israelĩ enabu dasibibũ uiaĩbũ hanu haki nukuti tari hiwe meranua bariri Senhor Deusũ nai kuĩ mamaki atxima uĩkĩ inũ meshu merã txi here habianuri uĩpaunibukiaki. Hanua hatu maewakĩ iyuaitiã ha nai kuĩ hiwe mamakia benibainaya Israelĩ enabũ hatũ tari hiwe pekatã nai kuĩ txibaĩ ana maekubaĩpaunibukiaki. Hakia nai kuĩ benikainamakẽ hanu niti ika manishũ nai kuĩ beniai Israelĩ enabu kayuama manayukubaĩpaunibukiaki.